

Letnik 1909.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru

Kos VI. — Izdan in razposlan dne 21. januarja 1909.

Vsebina: (Št. 9—11.) 9. Ukaz o uredbi službenih razmer poštних oficijantov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov. — 10. Ukaz o ravnanju z upravičenimi podčastniki glede prošnje za mesta poštних asistentov, oziroma poštних oficijantov. — 11. Ukaz o uravnavi službenih razmer in razmer prejemkov mehanikov poštnege in telegrafskega zavoda.

9.

Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 18. januarja 1909. l.

o uredbi službenih razmer poštних oficijantov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov.

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 17. januarja 1909. l. se ukazuje tako:

Člen I.

Z veljavnostjo od 1. dne oktobra 1908. l. se z ukazom trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77) razglašena in z ukazoma trgovinskega ministrstva z dne 23. marca 1907. l. (drž. zak. št. 89 in 90) deloma izpremenjena „Normalna določila o službenih razmerah poštних oficijantov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov“ nadomeščajo z naslednjimi novimi normalnimi določili.

Člen II.

Z izrazi „poštni oficijanti“, „poštni aspiranti“, „poštni pomočniki“ itd. je v normalnih določilih umevati tako moške kakor ženske uslužbenice dotične

kategorije, ako se posamezna določila niso posebej izdala le za osebe enega ali drugega spola.

Člen III.

Moške poštne oficijante je uvrščati v starostne razrede, določene v § 21 normalnih določil, jemaje v podstavo dejanske staleže z dne 30. septembra 1908. l. tako, da se uvrsté oficijanti dosedanjega

III. razreda,	3. stopnja	v starostni razred	I.
III.	2.	„ „ „ „	II.
III.	1.	„ „ „ „	III.
II.	3.	„ „ „ „	IV.
II.	2.	„ „ „ „	VI.
II.	1.	„ „ „ „	VII.
I.	3.	„ „ „ „	VIII.
I.	2.	„ „ „ „	IX.
I.	1.	„ „ „ „	X.

toda tako, da je na eni strani tiste oficijante dosedanjega II. razreda, 3., oziroma 2. stopnja, ki so v dotični stopnji prebili dve leti ali več, uvrstiti v nova starostna razreda V, oziroma VII, in da je na drugi strani tiste poštne oficijante dosedanjega II. razreda, 2. stopnja, ki so bili do 30. dne septembra 1908. l. opravili preskušnjo za poštarja, uvrstiti v novi VII., oziroma, če so prebili več nego dve leti v tem razredu in stopnji, v novi VIII. starostni razred.

Člen IV.

Poštne oficijantke je uvrstiti v starostne razrede, ustanovljene v § 22 normalnih določil, tako, da se uvrsté oficijantke dosedanega

starostnega razreda	XI	v starostni razred	I,
"	X	"	II,
"	IX	"	III,
"	VIII	"	IV,
"	VII	"	V,
"	VI	"	VI,
"	V	"	VII,
"	IV	"	VIII,
"	III	"	IX,
"	II	"	X,
"	I	"	XI,
"	Ia	"	XII,

toda tako, da je tiste poštne oficijantke dosedanjih starostnih razredov X, IX, VIII in VII, ki so prebile v dotičnem starostnem razredu dve leti ali več, uvrstiti v nove starostne razrede III, oziroma IV, V in VI.

Člen V.

Službeni čas, ki so ga moški poštni oficijanti do 1. dne oktobra 1908. l. vštevno prebili v svoji dosedanji plačilni stopnji, oziroma poštne oficijantke v svojem dosedanjem starostnem razredu, se zaračuni za pomaknitev v bližnji višji novi starostni razred, toda tako, da šteje tistim moškim poštnim oficijantom, ki se uvrsté iz 3., oziroma 2. stopnje II. razreda takoj v starostni razred V, oziroma VII ali VIII, in tistim poštnim oficijantkam, ki se uvrsté iz dosedanjih starostnih razredov X, IX, VIII in VII takoj v nove starostne razrede III, oziroma IV, V in VI, le v dosedanji stopnji, oziroma starostnem razredu nad dve leti prebiti službeni čas.

Člen VI.

Službeni čas, ki so ga moški poštni oficijanti 1. dne oktobra 1908. l. vštevno prebili v 1. stopnji I. razreda, oziroma poštne oficijantke v starostnem razredu I a, se všteje tudi za pripad starostnih doklad, omenjenih v § 24 normalnih določil.

Člen VII.

Na prosilce za mesta poštnih oficijantov, oziroma poštnih aspirantov, ki so bili že pripuščeni

k praksi, začeti v oktobru 1908. l., se ne uporablja v § 2, točka 3, naslednjih normalnih določil ukrepanja omejitve minimalne starosti.

Člen VIII.

Poštni oficijanti in poštni aspiranti, ki uživajo sedaj v § 35, točka 3, ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77) ustanovljeno 20 odstotno službeno doklado, so brez ozira na zaukaz, ukrenjen v § 30 naslednjih normalnih določil, za dobo, dokler se uporabljajo na dosedanjem službenem kraju, upravičeni dalje dobiti to službeno doklado.

Člen IX.

Dotlej, da se izdado v § 35 normalnih določil omenjena določila o uniformovanju poštnih oficijantov, ostanejo v moči v § 41 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77) o tem ukrepanja določila tako, da je za distinkcijsko znamenje pri moških poštnih oficijantih I. in II. in pri poštnih oficijantkah I. in II. starostnega razreda namestiti na naramnih zaklopih, oziroma na paroliju uniformske bluze po eno rozeto, pri moških poštnih oficijantih III. do V. in pri poštnih oficijantkah III. do VII. starostnega razreda po dve rozeti, pri poštnih oficijantih VI. do X. in pri poštnih oficijantkah VIII. do XII. razreda po tri rozete iz srebra.

Člen X.

Tisti poštni oficijanti, ki so pred 1. dnem oktobra 1902. l. kakor poštni odpravniki opravili nekdanjo vzprejemno preskušnjo za državno pošto službo in prestali tudi prometno preskušnjo, ostanejo brez ozira na šolsko izobrazbo upravičeni prositi za mesta poštnih asistentov. V ostalem se morejo pripustiti, da hodijo v poštni in telegrafski učni tečaj, oziroma da opravijo prometno preskušnjo, le tisti poštni oficijanti moškega spola, ki so dovršili najmanj štiri razrede srednje šole ali trirazredno trgovinsko šolo ter prebili najmanj osem službenih let.

Člen XI.

Tistim čakalcem, ki so bili s 30. dnem septembra 1902. l. vpisani v staležu poštnih odprav-

nikov, se všteje o priliki, ko se imenujejo za poštne oficijante, oziroma o priliki njih uporabe za poštne aspirante, za uvrstitev v starostne razrede, oziroma za pripad višjih stopenj dnevščine ves čas, ki je minul od vrstilnega datuma.

Člen XII.

Poštni oficijanti VIII. do X. razreda, in poštne oficijantke IV. do XII. starostnega razreda, ki so preiskušeni le za eno službeno stroko, ostanejo gledé

pomaknitve v višji starostni razred oproščeni dosege dvojne usposobljenosti.

Člen XIII.

Določila členov VI, X, XIII, XVI, XVIII, XXII, XXIII, XXIV in XXV ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77) se zmislu primerno uporabljajo tudi nadalje.

Mataja s. r.

Normalna določila

o službenih razmerah poštних oficijantov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov.

§ 1.

V prometni službi poštne in telegrafskega zavoda se uporabljajo razen prometnih uradnikov:

- a) poštni oficijanti, oziroma poštni aspiranti (§§ 2 do 60);
- b) poštni pomočniki (§§ 61 do 67).

§ 2.

Pogoji za dosego mesta poštne aspiranta, oziroma poštne oficijanta so:

1. dokaz avstrijskega državljanstva;
2. državljanska in moralna neomadeževanost;
3. starost med 17 in 35 leti (§ 6, št. 3);
4. dokaz telesne pripravnosti in popolne sposobnosti za službo s predložitvijo izpričevala državnega zdravnika, eventualno s preiskavo po zdravniku zavoda;
5. dokaz potrebnega jezikovnega znanja po službeni potrebi;
6. dokaz zadostne splošne omike (§ 6, št. 4);
7. dokaz o opravljeni predpisani praksi in preiskušanji (§§ 5 do 9).

§ 3.

Ženske osebe morejo dobiti mesto poštne oficijanta (poštne aspiranta) le s pogojem, da so samske, vdove ali ločene in vsekakor brez otrok.

§ 4.

Od dosege mesta poštne oficijanta (poštne aspiranta) so izključeni:

1. Tisti, ki so bili kazensko-sodno obsojeni zaradi kakega hudodelstva ali kakega iz dobičkarije storjenega kaznivega dejanja;
2. tisti, ki so zašli v konkurz, dokler traja konkurz;
3. tisti, ki so v skrbstvu;
4. tisti, ki so bili že nastavljeni v državni službi, pa so bili po svoji krivdi odpuščeni.

Ako bi se bil kdo, ki je bil po teh določilih izključen, nastavljen brez dovolila trgovinskega ministrstva, je treba službeno razmerje smatrati za razvezano, čim se dožene ta učin, in dotičnika nemudoma odstaviti od službe brez disciplinarnega postopanja.

§ 5.

Dosega mesta poštne oficijanta (poštne aspiranta) je odvisna od ugodnega uspeha poprej vršče se prakse, ki ima namen prosilce izobraziti v vseh službenih strokah v izmeri, potrebni za njih uporabo.

§ 6.

Gledé pripustitve prosilcev v prakso naj veljajo nastopna določila:

1. Pripuščati je prosilce samo v takem številu, da jih bi bilo, kakor je pričakovati, moči namestiti

na sistemizovanih mestih v teku prihodnjih 18 mesecev, oziraje se na tiste, ki so morda poprej zaznamovani (§ 10); pri tem se je treba zlasti tudi ozirati na pričakovano potrebovanje moških, oziroma ženskih delovnih moči.

2. Med ženskimi osebami se je v sicer enakih razmerah pred vsem ozirati na hčere (vdove, ločene žene) uslužbencev poštnega in telegrafskega zavoda, potem državnih uslužbencev (vojaških oseb).

3. V § 2, pod št. 3 ustanovljena minimalna starost mora biti dosežena najdalje ob začetku prakse, oziroma tam oznamljena maksimalna starost še ne sme biti presežena v tem času.

4. Prosilci morajo z dobrim uspehom dovršiti štiri letnike kake tuzemske srednje šole (dekliškega liceja) ali vsaj dvarazredno trgovsko šolo ali se izkazati z odpustnico o popolnoma dovršeni meščanski šoli (točka 5 razpisa c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 12. junija 1903. l., št. 22787 [m. uk. št. 36]).

Prosilci s predizobrazbo, ki ne ustreza spredaj stoječim določilom, se morejo pripustiti v prakso le tedaj, če se izkažejo z izpričevalom o preskušnji, opravljeni z ugodnim uspehom iz učne tvarine štirih nižjih razredov kake tuzemske srednje šole, dvarazredne trgovinske šole ali popolne meščanske šole.

§ 7.

Praksa trajaj šest mesecev, naj se začne praviloma v oktobru vsakega leta in se deli v dva oddelka, ki trajata vsak po tri mesece.

V prvem oddelku se morajo kandidati posvetiti teoretski in praktični izobrazbi v poštni in telegrafski službi v državnem poštnem uradu, ki mu je poverjena oddajna služba, ali v razrednem poštnem uradu z enakim opravilom, ki je pod vodstvom kakega poštarja ali poštnega oficijanta.

Drugi oddelek prakse je dovršiti v kakem državnem poštnem uradu. V tem času morajo prosilci hoditi v tečaj, ki ga imajo prometni uradniki. Ta tečaj ima nalogo prosilce popolniti v teoriji poštne službe in v telegrafski službi ter izobraziti v telefonski službi in jih seznaniti z osebnimi predpisi, ki jih zadevajo. S tem je v kraju učnega tečaja združiti praktično izobrazbo v telegrafski in telefonski službi.

Izobrazbo v tem delu prakse je prilagoditi potrebi in se lahko po potrebi sestavijo posebne učne skupine.

Takim prosilcem, ki so že toliko izobraženi, da se morejo z uspehom porabljeni v službi, se dovoli

za dobo njihove uporabe 25 h nagrade za službeno uro.

Za pouk v prvem oddelku prakse morajo praksojemniki položiti naprej učnino v znesku mesečnih 15 K; pouk v drugem oddelku prakse je brezplačen.

§ 8.

Prosilci se uradoma odkazujejo službenim mestom, na katerih morajo opraviti prakso; pri tem je po možnosti vpoštevati želje prosilcev. Na poštnem uradu III. razreda sme vsak čas delati prakso samo en prosilec, na poštnem uradu I. ali II. razreda smeta delati prakso hkratu samo dva prosilca; določitev števila prosilcev prakse, ki se odkažejo državnim uradom, naj se ravna po posebnih razmerah dotičnega urada.

Pred nastopom prakse morajo prosilci obljubiti obljubo zvestobe in uradne molčljivosti (glej prilogo 1) v navzočnosti moške priče v roke voditelja urada. Listino o obljubi, katero morajo podpisati obljublajoča oseba, voditelj urada in priča, je vpslati poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu.

Priloga 1.

V času prvega oddelka prakse se prosilci ne smejo pripuščati k samostojnemu oskrbovanju odgovornih opravil.

§ 9.

Ob koncu prakse se morajo prosilci na kraju, v katerem se je dovršil drugi del prakse, podvreči preskušnji iz vseh službenih strok.

Preskušnja se deli v pismeno in ustno preskušnjo, ki je združena s praktičnim poskusom v izvrševanju službe.

Pismena preskušnja je v tem, da se izdelala lažja tema iz prometne službe. Ustna preskušnja naj se poleg osebnih predpisov razteza na predpise in navodila poštne službe, na računsko službo in službo poštne hranilnice, na osnovna pravila prometne geografije, zadostno spretnost v oddajanju in sprejemanju telegramov na aparatu, ravnanje z aparati in baterijami, taksovanje telegramov, vstavljanje navadne vmesne in končne postaje; pristojbinske in računske predpise telegrafske in telefonske službe.

Preskušnjo je opraviti pred komisijo, ki je sestavljena iz odposlanega ravnateljskega organa kakor predsednika, iz tehniškega uradnika in iz

dveh prometnih uradnikov, od katerih mora eden poslovati hkratu za zapisnikarja. Po potrebi se lahko postavi namesto tehniškega uradnika tudi tretji prometni uradnik za preskuševalnega komisarja.

Za preskusno cenilo so ustanovljene tri stopnje („izvrstno usposobljen“, „usposobljen“, „ne usposobljen“). O izidu preskušnje se izda v primeru ugodnega uspeha izpričevalo. V primeru nezadostnega uspeha mora komisija odločiti hkratu glede ponovitve preskušnje; pri tem je ponovitev preskušnje dovoliti ali *a)* brez ponovitve prakse v dobi treh do dvanajstih mesecev ali *b)* še le na podstavi celotne ali delovite ponovitve prakse. Dvakratna ponovitev preskušnje je dopustna samo z odobrilom trgovinskega ministrstva.

Odstop v času prakse naredi, da je treba ponoviti prakso; ako prosilec odstopi po končani praksi pred ali med preskušnjo, mora dalje odločiti v prvem primeru poštno in telegrafsko ravnateljstvo, v drugem primeru preskuševalna komisija glede določitve preskusnega roka po razlikah, ustanovljenih zgoraj za primer, da se preskušnja ponovi.

§ 10.

Prosilce, ki so prebili zgoraj omenjeno preskušnjo, je vzprejeti v „imenik čakalcev“. Ta imenik je pisati tekoče, in sicer v dveh delih ločeno po moških in ženskih prosilcih. Vrstitev v obeh delih imenika se vrši tako, da je od deležnikov istega letnika prakse v okraju vsakega ravnateljstva vrstiti najprej tiste čakalce, ki so preskušnjo opravili z izvrstnim uspehom, potem ostale čakalce istega letnika, ki so dosegli preskusno cenilo „usposobljen“, končno tiste čakalce, ki so prebili preskušnjo šele po ponovitvi. V vsaki teh skupin je vrstiti po času, v katerem so se podale prošnje za pripustitev v prakso. Prosilci, ki so preskušnjo opravili šele na podstavi celotne ali delovite ponovitve prakse, se vrsté z deležniki ponovnega letnika.

§ 11.

V imenik čakalcev vpisani prosilci se uporabljajo ali v lastnosti poštne aspirantov ali tako, da se jim podeli mesto poštnega oficijanta.

V imeniku čakalcev ustanovljenega reda se je vobče držati, kadar se čakalci pozovejo v službeno uporabo, ako službeni oziri ne utemeljujejo, da se zapusti ta red.

Poziv čakalcev v službeno uporabo v lastnosti poštne aspirantov je zaznamovati v imeniku čakalcev, poodčitvi kraj in dobo uporabe in stopnjo dnevnščine.

Čakalcem je določiti rok, v katerem morajo slušati poziv za nastop službe. Ta rok je ustanoviti po presoji poštne in telegrafske ravnateljstva, vsekakor pa ne pod 24 urami.

Čakalce, ki poziva za nastop službe ne slušajo v njim stavljenem roku, ne da bi mogli s tehtnimi razlogi (bolezen, izpolnitev kakegaroka odpovedi i. e.) opravičiti, zakaj so izostali, je ob prvem takem primeru uvrstiti za vsemi ostalimi čakalci istega letnika prakse, ako se to ponovi, pa jih je izbrisati v imeniku čakalcev (§ 10). O vprašanju, ali se more to, če kdo ni slušal poziva, smatrati za dovolj opravičeno, odloča dokončno poštno in telegrafsko ravnateljstvo.

Taki čakalci se morejo eventualno zopet vzprejeti v imenik čakalcev samo po času njihove vnovične zglasitve, in to, če je po opravi preskušnje, oziroma po zadnji službeni uporabi (§ 12) minula doba več nego treh let, samo na podstavi, da se vnovič opravi poskusna praksa in preskušnja.

§ 12.

Čakalci se uporabljajo v lastnosti poštne aspirantov na pomoč za dobo, dokler se rabijo. S tem ustanovljeno službeno razmerje ni trajno; temveč poštne aspiranti se lahko odstavijo od službe brez prejšnje odpovedi:

1. ko poteče čas, za katerega se je osnovalo službeno razmerje;
2. če se vsled izpremenjenih službenih razmer lahko pogrešajo;
3. če se zakrivijo velikih pogreškov zoper službene dolžnosti ali če se v praktični uporabi pokaže njihova popolna nesposobnost za službo.

Odstava ima v primeru, oznamenjenem pod št. 3, hkratu za posledico izgubo pričakovanja.

Poštne aspiranti so službeno podrejeni načelnikom (voditeljem) uradov (uradnih oddelkov), katerim so odkazani; poštne aspiranti, ki se zastopajoč poštarje ali poštne ekspedijente porabljajo za upravljanje razrednih poštne uradov, so podrejeni neposredno poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu.

Vsaakega poštnega aspiranta je o priliki njegove prve službene uporabe opomniti na obljubo, storjeno ob začetku prakse (§ 8).

§ 13.

Redni prejemek poštних aspirantov je dnevščina, ki se izplačuje v mesečnih obrokih po minolem roku in ki se odmerja takole:

A. Za poštne aspirante:

Stopnja dnevščin	V o k r o ž j u									
	Dunaj		I		II		III		IV	
	razredov aktivitetnih doklad									
	znašaj dnevščina									
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
1	3	—	2	80	2	60	2	40	2	20
2	3	20	3	—	2	80	2	60	2	40
3	3	40	3	20	3	—	2	80	2	60

B. Za poštne aspirantke:

Stopnja dnevščin	V o k r o ž j u									
	Dunaj		I		II		III		IV	
	razredov aktivitetnih doklad									
	znašaj dnevščina									
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
1	2	50	2	45	2	40	2	30	2	20
2	2	75	2	65	2	60	2	45	2	30
3	3	—	2	85	2	80	2	60	2	40

Postavki 1. stopnje dnevščin naj se v obeh primerih uporabljajo v prvem in drugem službenem letu, postavki 2. stopnje dnevščin v tretjem in četrtem službenem letu in postavki 3. stopnje dnevščin, ako služi kdo dalje nego štiri leta.

§ 14.

Prejemek dnevščine je v obče odvisen od pojoja resničnega službovanja. Izjeme tega načela nastopijo v naslednjih primerih:

- a) Ako poštni aspiranti zbolé, se jim izplačuje dnevščina prve tri mesce v polni izmeri, v pri-

hodnjih dveh mescih pa znižana za 25 odstotkov. Ko poteče peti mesec, se ustavi dnevščina; gledé poštних aspirantov, vzprejetih samo na določen čas (§ 12, točka 1) je ustaviti dnevščino najkasneje s potekom tega časa.

- b) V ozira vrednih okolnostih se lahko pusti poštnim aspirantom polovica dnevščine, ako se pozovejo na vojaško izučbo v dobi, zakonito določeni za izučbo novincev, potem za dobo, dokler so zadržani od službe, ker morajo opravljati orožno vajo.

§ 15.

Poštnim aspirantom, ki menjajo službeni kraj v teku mesca, je izplačevati, ako nastane s tem razlika v izmeri dnevščine, vsakočasni višji, oziroma nižji prejemek za razmerni del mesca.

§ 16.

Pomaknitev poštних aspirantov v višje stopnje dnevščin (§ 13) je odrediti uradoma; pri tem je treba vračunati vsako resnično uporabo (vseeno ali se je dovršila v državnem poštnem uradu ali v razrednem poštnem uradu).

§ 17.

S podelitvijo mesta poštnege oficijanta stopijo imenovanci v trajno službeno razmerje k državi, ki se more razvezati samo z uveti, navedenimi v teh normalnih določilih; oni postanejo uradniki poštnege in telegrafskega zavoda, katerim so podeljene v normalnih določilih navedene prednosti in pravice.

Poštni oficijanti so službeno podrejeni načelnikom (voditeljem) uradov (uradnih oddelkov), katerim so odkazani.

Poštni oficijanti, ki se zastopajoč poštarje ali poštne ekspedijente porabljajo za upravljanje razrednih poštних uradov, so podrejeni neposrednje poštnim in telegrafskim ravnateljstvom.

§ 18.

Vsak poštni oficijant dobi o priliki svoje namestitve dekret, v katerem je poodčiti kategorijo uslužbenca, potem starostni razred, v katerega se uvršča nameščenec (§ 21, oziroma 22) ter službeni kraj in izmero prejemkov.

Prejem namestilnega dekreta mora imenovanec pismeno potrditi s pristavkom, da je vzel vsebino normalnih določil na znanje.

Pristojbino za podelitev službe, ki gre po zakonu, morajo poštni oficijanti plačati po določenih ukazu trgovinskega ministrstva z dne 26. decembra 1905. l., št. 68.608 (p. in t. uk. št. 132).

Priloga 2. Vsakega poštnege oficijanta je o priliki, ko je imenovan, vzeti v službeno prisego (glej prilogo 2).

§ 19.

Moški in ženski poštni oficijanti naj tvorijo v okraju vsakega poštnege in telegrafskega ravnateljstva po en ločen stalež, ki se deli po starostnih razredih.

§ 20.

Redni prejemek poštnege oficijantov je letna plača, ki se plačuje v mesečnih obrokih naprej in ki se ravna na eni strani po starostnem razredu in na drugi strani po službenem kraju.

§ 21.

Letna plača moških poštnege oficijantov se ustanavlja po naslednjem razkazu:

Starostni razred	V o k r o ž j u				
	Dunaj	I	II	III	IV
	razredov aktivitetnih doklad				
	s k r o n a m i				
I.	1.300	1.200	1.150	1.100	1.050
II.	1.400	1.300	1.250	1.200	1.150
III.	1.500	1.400	1.350	1.300	1.250
IV.	1.600	1.500	1.450	1.400	1.350
V.	1.700	1.600	1.550	1.500	1.450
VI.	1.800	1.700	1.650	1.600	1.550
VII.	2.000	1.850	1.800	1.750	1.700
VIII.	2.200	2.050	2.000	1.950	1.900
IX.	2.400	2.250	2.200	2.150	2.100
X.	2.600	2.450	2.400	2.350	2.300

§ 22.

Letna plača poštnege oficijantk se ustanavlja po naslednjem razkazu:

Starostni razred	V o k r o ž j u				
	Dunaj	I	II	III	IV
	razredov aktivitetnih doklad				
	s k r o n a m i				
I.	1.100	1.050	1.000	950	900
II.	1.150	1.100	1.050	1.000	950
III.	1.200	1.150	1.100	1.050	1.000
IV.	1.250	1.200	1.150	1.100	1.050
V.	1.350	1.300	1.250	1.200	1.150
VI.	1.450	1.400	1.350	1.300	1.250
VII.	1.600	1.500	1.450	1.400	1.350
VIII.	1.750	1.650	1.600	1.550	1.500
IX.	1.900	1.800	1.750	1.700	1.650
X.	2.050	1.950	1.900	1.850	1.800
XI.	2.200	2.100	2.050	2.000	1.950
XII.	2.350	2.250	2.200	2.150	2.100

§ 23.

Mesta poštnege oficijantov se podeljujejo najprejčasno.

Za uvrstitev v starostne razrede staleža poštnege oficijantov in za nadaljnje pomikanje je všteven službeni čas, ki ga je dotičnik prebil kakor poštni aspirant.

Začasni poštni oficijanti se stalno potrdé o priliki pomaknitve v bližnji višji starostni razred, ki sledi prvi uvrstitvi v stalež poštних oficijantov, toda le s pogojem, da je službovanje zadovoljujoče.

V starostne razrede II do V se pomikajo moški poštni oficijanti po vsakih dveh letih, v starostne razrede VII do X po vsakih treh letih, prebitih v prejšnjem razredu.

Poštné oficijantke se pomikajo v starostne razrede II do VI po vsakih dveh letih, v starostne razrede VII, potem IX do XII po vsakih treh letih, prebitih v prejšnjem razredu.

Moški poštni oficijanti naj se pomaknejo v starostni razred VI po najmanj dveh letih, poštné oficijantke pa v službeni razred VIII po najmanj treh letih, prebitih v prejšnjem razredu, in pomaknitev je odvisna od pogoja zadovoljujočega službovanja.

Moški poštni oficijanti imajo od vstopa v starostni razred VI naprej službeno oznamenilo „poštni pristav“, poštné oficijantke pa od vstopa v starostni razred VIII naprej službeno oznamenilo „poštna pristavka“.

§ 24.

Poštni oficijanti, ki so dospeli v najvišji starostni razred, imajo po vsakih štirih službenih letih, prebitih v tem razredu, pravico do starostnih doklad v izmeri po 100 K.

§ 25.

Poštné oficijante je pomikati v višje starostne razrede in starostne doklade je izplačevati vsako leto ob dveh rokih tako, da je tistim moškim oficijantom, ki so do vštetega 31. dne marca, oziroma 30. dne septembra vsakega leta, oziroma tistim oficijantkam, ki so do vštetega 30. dne junija, oziroma 31. dne decembra vsakega leta dovršile za pomaknitev v višji razred ali za pripad starostne doklade potrebno službeno dobo, dati užitek višje plače z naslednjim 1. dnem aprila, oziroma 1. dnem oktobra istega leta, oziroma z naslednjim 1. dnem julija istega leta, oziroma s 1. dnem januarja prihodnjega leta. Od te pomaknitve so v zmislu določil § 23 izključeni moški poštni oficijanti V. starostnega razreda, oziroma poštné oficijantke VII. starostnega razreda, ako službovanje ni zadovoljujoče. Ako naj se ta izključitev razteza na daljši čas nego šest polletij, se sme naložiti le disciplinarnim potom (§ 46).

(Slovenisch.)

§ 26.

Odhode, ki se podajo v teku leta napram ustanovljenemu skupnemu stanju mest poštних oficijantov, je vsakčas nadomeščati po potrebi in brez ozira na rokove, omenjene v § 25, z imenovanjem primerne števila čakalcev za poštne oficijante.

Pri tem se je med čakalci kolikor moči ozirati najprej na poštne aspirante, ki so že, oziroma so bili v službeni uporabi, v ostalem pa je ravnati po določilih, izdanih v § 10 gledé vrstitve; pri tem se je pa ozirati tudi na to, koliko se bo najbrže rabilo moških, oziroma ženskih delovnih moči.

§ 27.

Užitek prejemkov poštних oficijantov je vezan na pogoj istinitega službovanja — ne gledé na primere odsotnosti od službe, ki je zavisna od pravilno dokazane bolezni, v redu podeljenega dopusta ali odhoda v vojake, v primerih, ustanovljenih v § 5 zakona z dne 22. junija 1878. l., drž. zak. št. 59, pod lit. a, b in d (glej prilogo 3).

Priloga 3.

Začetek in izbris prejemkov poštних oficijantov se ravna po pravilih, veljajočih glede tega za državne uradnike.

§ 28.

K izrednim prejemkom (postranskim prejemkom) spadajo:

1. Službene doklade (§§ 29 in 30),
2. pristojbine za ponočno službo,
3. pristojbine za spremljanje voženj,
4. telegrafske tantijeme,
5. pristojbine za to, kar je več dela in za ure, po posebnih določilih, obstoječih gledé tega.

§ 29.

Službene doklade naj dobivajo:

1. Poštni oficijanti in poštni aspiranti, ki so nastavljeni za poštne upravnike, upravno doklado, ki znaša pri poštних uradih I. razreda 10 K, pri poštних uradih II. razreda 8 K in pri poštних uradih III. razreda 5 K mesečno;

2. poštni oficijanti, katerim je pri poštнем uradu I. razreda poverjen zaklep blagajnic ali sozaklep blagajnic, blagajniško doklado mesečnih 5 K in to eventualno kumulativno z upravno doklado;

3. poštni oficijanti (poštni aspiranti) v državnih uradih doklade za nadzorovanje, aparate, menjavo, zbiranje in blagajnico po posebnih določilih, obstoječih glede tega.

§ 30.

Poštni oficijanti in poštni aspiranti, ki so v službi v uradih v takih krajih, v katerih znaša skupno število v kaki sezoni navzočih tujcev več nego 200 odstotkov stalnega števila prebivalstva, dobivajo za dobo te sezone službeno doklado v višini 20 odstotkov svoje mesečne plače, oziroma na mesec s 30 dnevi pripadajoče dnevščine; ako so bili kraji prej oznamene vrste izjemoma brez ozira na število prebivalstva uvrščeni v višji razred aktivitetnih doklad, je preračunati to službeno doklado, vzemši v podstavo tisti prejemek, ki bi se pokazal po razkazu razredov aktivitetnih doklad po resničnem številu prebivalstva kraja. Tisti poštni uradi, pri katerih naj veljajo doklade, se razglasé ob začetku vsakega leta v poštnem in telegrafskem ukazniku in se naznani doba, za katero naj se izplačujejo.

Prej oznamene službene doklade je po meri resnične uporabe nakazovati v izplačilo mesečno po preteklem roku, in sicer, ako pride tako, *pro rata temporis*.

§ 31.

Poštnim oficijantom, ki morajo oditi, da odslužijo zakonito vojaško prezentno službo, ostane za dobo tega poziva ohranjeno službeno mesto, toda nečevši časa vojaške prezentne službe za pomaknitev v višje starostne razrede.

§ 32.

Gledé ravnanja s prejemki poštnih oficijantov ob odhodu v slučaju mobilizacije, potem če se uporabijo v vojni telegrafski in vojni poštni službi, se ukrenejo posebna določila.

§ 33.

Stalnim poštnim oficijantom se smejo po določilih, veljajočih za podeljevanje predplačil za prave državne uradnike, dovoljevati brezobrestna predplačila.

§ 34.

S pogoji, obstoječimi sploh za podeljevanje obdaril v denarju in podpor, se smejo dovoljevati

poštnim oficijantom in poštnim aspirantom obdarila v denarju in podpore.

§ 35.

Gledé uniformovanja poštnih oficijantov se izdadó posebna določila.

§ 36.

Poštnim oficijantom lahko na ustno zaprosilo njihovi neposrednji predstojniki naznanivši poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu dovolijo v teku leta dopusta do štirinajst dni, če dopušča služba in ne nastanejo stroški za nadomeščanje.

Dopusti, ki trajajo dalje, potrebujejo dovoljenja poštnega in telegrafskega ravnateljstva.

§ 37.

V primeru odsotnosti od službe, pogojene z boleznijo, je nemudoma podati službeno poročilo, ki ga je predložiti predstojnemu poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu. Ako traja z boleznijo povzročena odsotnost od službe nad osem dni, je predložiti zdravniško izpričevalo, ako ni preiskave po zdravniku zavoda; da se predloži zdravniško izpričevalo, se lahko zahteva tudi za krajše trajajočo odsotnost od službe.

Za čas bolezni dobivajo poštni oficijanti svoje redne prejemke do dobe enega leta, ako se že ne vpokojé prej časno ali trajno.

§ 38.

Pri poštnih in telegrafskih ravnateljstvih se pišejo o vseh poštnih oficijantih okraja posebne službene in kvalifikacijske tabele:

Te tabele naj obsegajo:

1. Generalije vštveši podatke, nanašajoče se na vojaško službovanje;

2. podatke o naukih, jezikovnem znanju in preskušnjah;

3. povedbo vsakočasnega službenega kraja in načina uporabe;

4. izrek o kvalifikaciji po razpredelkih:

a) marljivost,

b) sposobnosti,

c) uradno vedenje,

d) izvenuradno vedenje, in sicer s stopnjami:

ad a) izredno, povoljno, malo,

ad b) izvrstno, dobro, malo,

ad c) popolnoma primerno, primerno, manje

primerno,

ad d) brez pritožbe, manje primerno.

Kvalifikacijske tabele je imeti v razvidnosti; v ta namen morajo:

1. Poštni oficijanti vse izpremembe, ki se pri-
godé v njihovih osebnih razmerah, kolikor niso itak
uradoma znane, nemudoma naznaniti predstojnemu
poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu;

2. predstojniki vseh uradov, pri katerih se
uporabljajo poštni oficijanti (poštarji, predstojniki
državnih uradov, eventualno poštni upravniki), po-
dati svojo sodbo o kvalifikaciji dotičnikov po zgoraj
označenih razpredelkih vsakokrat koncem leta,
oziroma, ako menja poštni oficijant svoje mesto
tekem leta, kadar izstopi iz službe, ter jo vposlati
poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu. Poštne
oficijante, ki se porabljajo za poštne upravnike
(§ 17), naj kvalifikuje nadzorni organ. Oddaja je
kvalifikacijo je ravnati z največjo vestnostjo, in za
to je podajnik kvalifikacije odgovoren pod discipli-
narno kaznijo.

Vsakemu poštnemu oficijantu je na njegovo
zaposilo enkrat na leto naznaniti njega zadevajočo
kvalifikacijo; tudi ima pravico v osmih dneh even-
tualno ugovarjati zoper kvalifikacijo po predpisanem
službenem potu, o čemer razsoja dokončno poštno
in telegrafsko ravnateljstvo.

§ 39.

Določila §§ 14 do 19, 23 do 28, potem 90
do 98 z razpisom trgovinskega ministrstva z dne
16. decembra 1852. l., št. 2649 (p. uk. št. 100)
razglašene službenega reda za uradnike in slu-
žabnike, podrejene III. odseku trgovinskega mini-
strstva (glej prilogo 4), veljajo z mislu primerno za
poštne oficijante in poštne aspirante.

Poštni oficijanti in poštne aspiranti so torej
zlasti dolžni, dela, ki jih zahteva njim vsakčas
izročena služba, opravljati zvesto, marljivo in pošteno
po najboljšem vedenju in znanju in si vestno pridobi-
ti za to potrebne znanosti in spretnosti. Odgovorni
so za brzo in točno izvrševanje njim izročenih služ-
benih opravil, morajo se natančno držati uradnih ur
in, ako treba, ob izredni potrebi tudi izven uradnih
ur opravljati službo. Poštni oficijanti in poštne aspi-
ranti so nadalje dolžni o službenih stvareh molčati
nasproti vsakemu. Odgovorni so za njim izročeno
blago in za vsako škodo, povzročeno državi po
njihovi krivdi. Svojim predstojnikom so poštni ofi-
cijanti in poštne aspiranti dolžni pokorščino in spo-
štovanje; v službenem občevarju z drugimi name-
ščenci in pa s strankami se morajo vesti uljudno;

strogo jim je prepovedano o priliki opravljanja službe
od strank sprejemati ali si dati zagotoviti darila ali
drugačne dobičke. Poštni oficijanti in poštne aspi-
ranti se morajo tudi izven službe vesti dostojno in
častno ter se ogibati nedovoljenih postranskih
opravil.

§ 40.

Nobeden poštni oficijant ali poštni aspirant se
ne sme odkazati kakemu službenemu mestu, s čigar
predstojnikom je v navzgornji ali navzdolnji vrsti
v sorodu ali svaštvu ali v kaki stranski vrsti do četr-
tega kolena v sorodu ali do drugega kolena v svaštvu
ali združen z vezjo zakona.

§ 41.

Poštni oficijanti so dolžni se dati začasno upo-
rabljati na kakem drugem službenem kraju (in sicer
ako treba, tudi pri poštne uradih III. razreda).

V tem primeru imajo pravico:

- a) do povračila stroškov železniške ali parniške
vožnje za prostore II. razreda in pa do dovolila
pristojbine za dovoz na postaje in odvoz od
postaj v poprečnem znesku 75 h za vsak do-
voz in odvoz;
- b) na kosih, po katerih se ne more priti niti z že-
leznico niti s parnikom, do stalnega povračila
30 h za kilometer pota za plačilo stroškov
vožnje;
- c) za vsak dan brezpogojno potrebnega potovanja
do dnevščin, ki jih je odmerjati s 3 K za poštne
oficijante in poštne oficijantke I. in II. starost-
nega razreda, s 4 K za poštne oficijante III.
do vštete V. razreda in za poštne oficijantke
III. do vštete VII. starostnega razreda, končno
s 5 K za poštne oficijante VI. do vštete
X. starostnega razreda in za poštne oficijantke
VIII. do XII. starostnega razreda;
- d) za vsak dan začasne uporabe na drugem služ-
benem kraju do hranščine, ki jo je odmerjati
za oženjene poštne oficijante kakor pod c), za
samske poštne oficijante z 2 K, oziroma s 3
in 4 K na dan. Ako traja začasna uporaba,
kakor je pričakovati, nad štiri tedne, je dovoliti
tedenske poprečne hranščine, in to po razli-
čnosti razmer za oženjene poštne oficijante
I. in II. starostnega razreda med 15 in 20 K

za ožjenjene poštne oficijante III. do V. starostnega razreda med 20 in 25 K, za p. oficijante VI. do X. starostnega razreda med 25 in 30 K; za samske moške poštne oficijante, potem za poštne oficijantke je odmerjati poprečnine hranščin v izmeri 70 odstotkov spredaj s števkami zaznamovanih nastavkov; pri tem veljaj gledé starostnih razredov ženskega osebja pod c) ukrenjeno določilo.

Ovdovele moške poštne oficijante je enačiti oženjenim, če imajo otroke, sicer pa samskim poštnim oficijantom.

§ 42.

Poštni oficijanti se lahko premeščajo h kakemu drugemu poštnemu uradu svojega dosedanega ali v porazumu z udeležnim poštnim in telegrafskim ravnateljstvom k poštnemu uradu kakega drugega ravnateljskega okraja. To premeščenje se lahko zgodi na zaprosilo, uradoma ali kazensko.

Poštnim oficijantom se lahko dovoli dogovorno zaprosena menjava službe.

Če se premestijo na zaprosilo (menjajo službo) in pa če se premestijo kazensko, morajo poštne oficijanti iz svojega poravnati selitvene stroške.

Uradoma premeščeni poštne oficijanti imajo pravico:

- a) do povračila potnih stroškov za se po pravilih, ustanovljenih v § 41, pod lit. a), b) in c);
- b) do prispevka k selitvenim stroškom, ki ga je odmeriti z ozirom na osebne razmere poštne oficijanta, vsekakor pa ne višje nego z 200 K.

§ 43.

Poštni aspiranti imajo v primeru uporabe na kakem drugem kraju nego v svojem bivališču ali na kakem drugem nego dosedanjem kraju uporabe pravico do povračila potnih stroškov po določenih, ustanovljenih v § 41, pod lit. a) do c) za poštne oficijante I. in II. starostnega razreda, ter pravico do hranščine v izmeri 2 K v prvih dveh tednih začasne uporabe na drugem kraju.

§ 44.

Poštni aspiranti in začasni poštne oficijanti moškega spola potrebujejo poprej pismenega dovolila, če hočejo stopiti v zakon.

Za to dovolilo je zaprositi vsaj 14 dni pred sklepom zakona pri predstojnem poštnem in tele-

grafskem ravnateljstvu, imenovavši nevesto in priloživši njeno izpričevalo navednosti.

Sklep zakona brez dobljenega dovolila zakona je službeni pregrešek.

§ 45.

Ako kateri v § 3 ustanovljenih uvetov ni izpolnjen, je smatrati službeno razmerje poštne oficijantke (poštne aspirantke) za razvezano s časom, v katerem se poistini ta učin, in dotičnico je nemudoma odstaviti od službe; zopetno združitve ločenih zakoncev je enačiti poročiti.

§ 46.

Predpisi, veljajoči o disciplinarnem ravnanju proti državnim uradnikom, posebno določila cesarskega ukaza z dne 10. marca 1860. l., drž. zak. št. 64, naj zmislju primerno veljajo za poštne oficijante tako, da se namesto kazni odvzetja povišbe od stopnje do stopnje lahko naloži za disciplinarno kazen odvzetje povišbe v višji prejemek za določen ali nedoločen čas, in namesto kazenske premestitve na drugo službeno mesto z nižjimi prejemki premestitev v bližnji nižji starostni razred za eno do šest polletij največ.

Začasno odstavljenemu poštnemu oficijantu je treba dovoliti, če ne more opravljati stroškov živčja za se in za svojo rodbino, preživnino, ki jo je praviloma uradoma nakazati šele na njegovo formalno zaprosilo in samo, ako bi bila potreba očitna.

Preživnino je odmerjati potrebi primerno v višini ene do dveh tretjin letne plače.

Ako se začasna odstava po rekuru razveljavi ali ako se začasno odstavljeni poštne oficijant v disciplinarni preiskavi končno spozna za popolnoma nedolžnega, mu gre popolen dodatek ustavljene plače, odbivši kako dobljeno preživnino.

§ 47.

Službeno razmerje poštne oficijantov se razveže, razen primerov, ustanovljenih v §§ 4 in 45:

1. pri zaasnih poštne oficijantih z odpovedjo službe, ki se lahko zgodi tako se strani poštne oficijantov, kakor se strani poštne in telegrafskega ravnateljstva, držč se šesttedenskega roka odpovedi;

2. s tem, da se kdo odpove službi (§ 48);
3. s trajno vpokojitvijo (§ 49);
4. z odpustom iz službe;
5. s smrtjo.

§ 48.

Če se kdo odpove službi, stopi prostovoljno iz službe ter se odpove hkratu naslovu, prejemkom ter vsem drugim iz službenega razmerja izvirajočim pravicam.

§ 49.

Vpokojevek poštne oficijantov se ravna po pravilih, veljajočih gledé tega za državne uradnike.

Začasno vpokojeni poštne oficijanti se lahko vzprejmejo, ako zadobijo svojo popolno sposobnost za službo, v prihodnjih petih letih, računa se od časa vpokojitve, zopet v službo, uvrstivši jih v prejšnji starostni razred; pri tem pa se v pokoju prebiti čas ne všteva gledé povišbe plačil. Če se kdo brani, se dati zopet uporabljati v službi, ima to moč, kakor da se je odpovedal službi.

Po preteku oznamene dobe je dotičnika trajno vpokojiti.

§ 50.

Gledé preskrbe poštne oficijantov v starosti in pokoju naj veljajo določila ukazov trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. (drž. zak. št. 108 in 109) in poznejši ta predmet urejujoči ukazi in razpisi tako, da naj veljajo za poštne pomožne uradnike izdana določila za poštne oficijante moškega spola in za poštne in telegrafске manipulantke ukrenjena določila za poštne oficijante ženskega spola, oziraje se na posebne zaukaze, ukrenjene v naslednjih §§ 51 do 57.

§ 51.

Moškim poštne oficijantom se vračuni vojaški službeni čas, ki so ga prebili v času svojega civilnega službovanja, da odslužijo zakonito vojaško prezentno službo, brez plačila posebnih pokojninskih prispevkov za osnovo in izmero državnih preskrbninskih užitkov, ako se je ta vojaški službeni čas dovršil po 30. dnevu septembra 1908. l.; za vojaški službeni čas, dovršen do 30. dne septembra 1908. l., osta-

nejo določila § 25 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. (drž. zak. št. 108) tudi nadalje v moči.

§ 52.

Pokojninske podstave za odmero tekočih pokojninskih užitkov ter prispevkov, ki jih plačujejo poštne oficijanti za preskrbninske namene, se ustanovljajo tako:

A. Za moške poštne oficijante:

V starostnem razredu	znašaj pokojninska podstava
I	1000 K
II	1050 K
III	1100 K
IV	1200 K
V	1300 K
VI	1400 K
VII	1550 K
VIII	1700 K
IX	1850 K
X	2000 K

B. Za poštne oficijantke:

V starostnem razredu	znašaj pokojninska podstava
I	1000 K
II	1050 K
III	1100 K
IV	1150 K
V	1200 K
VI	1250 K
VII	1300 K
VIII	1400 K
IX	1500 K
X	1600 K
XI	1700 K
XII	1800 K

§ 53.

Odmerjaje druge preskrbninske užitke in odpravnine, ki gredo poštnim oficijantom in njihovim ostalim (§ 2, lit. b do f, oziroma § 15 in 17 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. [drž. zak. št. 108]) je v § 52 navedene pokojninske podlage skrajšati za 10 odstotkov.

§ 54.

Pokojninski podstavi poštnih oficijantov in poštnih oficijantk najvišjega starostnega razreda je prišteti eventualne starostne doklade (§ 24).

§ 55.

Normalni pokojninski užitek poštnega oficijanta se ne sme odmeriti nižje nego z zneskom 600 K.

§ 56.

Izmera vdovskih pokojnin znaša:

- a) za vdove po poštnih oficijantih starostnih razredov I do V 700 K;
- b) za vdove po poštnih oficijantih starostnih razredov VI do IX 750 K;
- c) za vdove po poštnih oficijantih starostnega razreda X 800 K.

§ 57.

Odpravninski znesek, ki ga je izplačati po določilu § 16, št. 2, lit. d), ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. (drž. zak. št. 108) poštnim oficijantom v začasni lastnosti, ki stopijo iz službe, ker jim je pošto in telegrafsko ravnateljstvo odpovedalo službo, se ustanavlja začasne poštne oficijante s službenim časom do enega leta s 100 K, za oficijante z daljšim službenim časom z 200 K.

§ 58.

Poštni oficijanti, ki se nastavijo za poštne ekspedijente, izstopijo za dobo te uporabe začasno iz staleža poštnih oficijantov in z njimi je za čas te uporabe gledé njihovih osebnih in plačilnih razmer ravnanj po pravilih, veljajočih vsak čas za poštne urade III. razreda. Vendar obdrže svojo službeno lastnost in pa pravico, prositi za pošarska mesta in prav tako pravico nositi uniformo, ki jim gre.

Ako sami odpovedo ali ako se jim odpove službena pogodba, naj se taki poštni ekspedijenti

najprej prevzamejo v imenik čakalcev in uvrsté po njihovem prejšnjem činu; tudi se lahko zopet prevzamejo v stalež poštnih oficijantov; pri tem jih je, varuje njih čin, uvrstiti v tisti starostni razred, v katerega bi bili došli, ako bi bili trajno ostali v staležu.

To določilo naj velja tudi za čakalce, ki se nastavijo neposrednje za poštne ekspedijente.

Poštni oficijanti in čakalci, ki se nastavijo za poštne ekspedijente, naj se imajo v posebnem znamenku v razvidnosti.

§ 59.

Stanu poštnih oficijantov pripadajoče poštne ekspedientke, katerim se je dovolilo, da dalje ostanejo v službi, če se poročijo, se ne prevzamejo zopet v stalež poštnih oficijantov, dokler ne ustrežejo v § 3 postavljenim pogojem, vendar jim ostane po določilih, obstoječih gledé tega, pravica prositi za mesta poštarjev in poštnih ekspedientov.

§ 60.

Podčastniki, katerim se je podelila izkaznica po zakonu z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) in ki so pripravi za službe poštnih oficijantov, imajo prednostno pravico ob nameščenju teh služb.

Natančnejša pravila gledé pripustitve takih proslcev k praksi, in pa gledé njih namestitve na prazna službena mesta se ustanovljajo v ukazu trgovinskega ministrstva z dne 18. januarja 1909. l. (drž. zak. št. 10).

§ 61.

Poštni pomočniki so za opravljanje poštne in telefonske službe usposobljene osebe, ki jih uporabljajo poštarji in poštni ekspedijenti pod svojim vodstvom, s svojo zaveznostjo in odgovornostjo za opravljanje teh službenih strok.

Uporaba poštnih pomočnikov pri poštnih uradih I. razreda, potem pri takih poštnih uradih II. razreda, pri katerih je ustanovljeno mesto poštnega oficijanta, je praviloma nedopustna; pri poštnih uradih II. razreda, pri katerih je ustanovljeno mesto poštnega oficijanta, pa se lahko z odobrilom trgovinskega ministrstva (opustivši ustanovljeno mesto oficijanta) dovoli, da dotični poštar uporablja čakalca (§ 10), ki bi bil po določilih § 40. izključen od uporabe na dotičnem poštnem uradu, v lastnosti poštnega pomočnika.

§ 62.

V uporabljanje za poštne pomočnike se pripuščajo samo neomadeževane osebe, ki imajo avstrijsko državljanstvo, ki so vsaj 16 let stare in so dovršile vsaj popolno ljudsko šolo.

Osebe, ki bi bile po določitih § 4 izključene od dosege službe poštnega oficijanta, se tudi za poštne pomočnike ne smejo uporabljati.

§ 63.

Namerjano uporabo poštne pomočnika je pravočasno naznaniti poštному in telegrafskemu ravnateljstvu.

Priloga 5. Poštno in telegrafsko ravnateljstvo naj, ako se mu iz tehtnih razlogov ne zdi potrebno prepovedati uporabo namerjanega poštne pomočnika, vzame naznanilo odobruje na znanje in naj poštarju (poštному ekspedijentu) naroči, da vzame poštne pomočnika s podano roko v obljubo zvestobe in uradne molčljivosti (glej prilogo 5) v navzočnosti kake priče.

Poštna in telegrafska ravnateljstva imajo v ostalem tudi pravico, že službujočega poštne pomočnika izključiti od nadaljnje uporabe.

§ 64.

Nadzorni organi imajo dolžnost se o priliki službenih potovanj s kratko ustno preskušnjo prepričati o pripravnosti poštne pomočnikov za pomožno oskrbovanje službe. Ako se pri tem pokaže popolna nesposobnost poštne pomočnika ali ako se iz popreskušnje uradnega poslovanja dotičnega poštne urada podajo drugi pomisleki zoper osebo poštne pomočnika, naj ga na predlog nadzornega organa izključi poštno in telegrafsko ravnateljstvo od opravljanja službe.

§ 65.

Za poštne pomočnike se lahko dadó uporabljati tudi čakalci mest poštne oficijantov (§ 10).

V tem primeru zadošča, če se poda naznanilo poštному in telegrafskemu ravnateljstvu hkratu, ko se vzprejmejo; tudi preskušnja po nadzornem organu (§ 64) naj odpade.

Take poštne pomočnike naj službodajnik pred uporabo v službi zgolj opomni na obljubo zvestobe in uradne molčljivosti, storjeno po § 8.

Službena uporaba za poštne pomočnika ne pride v poštev za nadaljnje službovanje čakalcev, toda z izjemo, da je take čakalce, ki so se kakor pomočniki zakrivili težkih pogreškov zoper službene dolžnosti, stalno izbrisati iz imenika čakalcev (§ 10).

§ 66.

Poštne pomočniki so k svojemu službodajniku (poštarju, poštному ekspedijentu) v zasebnem službenem razmerju, in eventualno plačilo se prepušča medsebojnemu dogovoru.

§ 67.

Poštним ekspedijentom se ne daje nikak pripomoček za to, da imajo poštne pomočnike. Tudi pri poštne uradih II. razreda naj se poštne pomočniki sicer praviloma uporabljajo za račun poštarja; vendar se lahko dotičnemu poštarju podeli manipulacijski pripomoček, in sicer:

- a) pri poštne uradih II. razreda, 1. stopnje (z več nego 30.000 enotami) v izmeri 700, 600 ali 500 K;
- b) pri poštne uradih II. razreda, 1. stopnje (z manj nego 30.000 enotami), v izmeri 600, 500 ali 400 K;
- c) pri poštne uradih II. razreda, 2. stopnje v izmeri 400, 320 ali 240 K;

pri tem naj velja najvišji postavek za moške poštne pomočnike, najnižji postavek za soproge dotičnih poštarjev in srednji postavek za druge ženske poštne pomočnike.

Priloga 1.

Obljuba.

Ker ste bili pripuščeni v prakso pri c. kr. poštenu in telegrafskem zavodu, obljubite, da boste vestno izpolnjevali v tej praksi Vam naložene, posebno označene dolžnosti, da se boste voljno pokorili zakonom ter Vam danim naročilom svojih predstojnikov ter zvesto varovali službeno tajnost.

„Kar se mi je pravkar povedalo in sem prav in natančno razumel, to moram in hočem zvesto izpolnjevati.“

(Podpis obljublajoče osebe.)

Sprejaj stoječa obljuba se je storila danes v naši navzočnosti.

....., dne 190

(Podpis priče.)

(Podpis voditelja poštne urade.)

Št.

Priloga 2.

Službena prisega.

Vi prisežete prisego k Bogu vsemogočnemu, in obljubite pri svoji časti in zvestobi, da bodete Njegovemu Veličanstvu presvitlemu knezu in gospodu Francu Jožefu Prvem, po milosti Božji cesarju avstrijskemu, apostolskemu kralju ogrskemu, kralju češkemu, dalmatinskemu, hrvaškemu, slavonskemu, gališkemu, vladimerskemu in ilirskemu, nadvojvodi avstrijskemu itd. itd. in za Njim iz Njegovega rodu in krvi nasledujočim dedičem neprelomno zvest in pokoren.

Vi prisežete, da se bodete neprelomno ravnali po državnih osnovnih zakonih, vestno izpolnjevali Vam v Vaši službi naložene, posebno označene dolžnosti, pri tem imeli pred očmi vedno le najboljše v službi Njegovega Veličanstva in države, se voljno pokorili zakonom in Vam danim naročilom svojih predstojnikov ter zvesto varovali službeno tajnost.

Prisežete tudi, da ne pripadate niti sedaj kaki inozemski, politične namene zasledujoči družbi, niti ne bodete v bodoče pripadali kaki taki družbi.

„Kar se mi je pravkar prečitelo in sem dobro in razločno razumel, to moram in hočem zvesto izpolnjevati.

Tako gotovo, kakor mi Bog pomaga!“

.....
(Podpis prisežnika.)

....., dne 19 ..

Spredaj stoječa prisega se je prisegla danes v naši navzočnosti.

.....
(Podpis priče.)

.....
(Podpis prisegojemnika.)

Posnetek

iz

zakona z dne 22. junija 1878. l. (drž. zak. št. 59) gledé uredbe osebnih in službenih razmer civilnih državnih uslužbencev, pripadajočih oboroženi moči.

§ 5.

Dokler traja aktivna vojaška služba:

- a) zaradi svoje vojaške izomike v času, zakonito določenem za izomiko novincev;
- b) o priliki občasnih vaj v orožju;
- c) v primeru mobilizacije, in
- d) v primeru sklica črne vojske,

se hrani vsakemu civilnemu državnemu uslužbencu njegovo civilno službeno mesto in njegov čin civilne službe.

Taka vojaška služba ne ovira niti povišanja v civilni državni službi, niti ne pretrguje peteroletja, ki ga je dovršiti, da se kdo pomakne na višjo plačilno stopnjo.

Ta čas, ko je kdo v aktivni vojaški službi, da dovrši svojo zakonito prezentno službo, se hrani

vsakemu civilnemu državnemu uslužbencu mesto civilne službe iste kategorije in istega činovnega razreda, vendar je s tem — razen časa pod c) omejenjene mobilizacije, — pretrgano tisto peteroletje, ki ga je dovršiti, da je moči koga pomakniti na višjo plačilno stopnjo.

Leto vojne v zmislu § 10 zakona z dne 27. decembra 1875. l. (drž. zak. št. 158) se pač vračunja za skupni službeni čas, ne pa v peteroletje, potrebno za dosego višjih prejemkov v aktivni civilni državni službi.

Gledé peteroletja postavljena načela naj se tudi zmislu primerno uporabljajo na dosego drugih, od določene dobe odvisnih priboljškov (na primer decenalne priklade).

Posnetek

iz

„Službenega reda za uradnike in služabnike, podrejene III. odseku trgovinskega ministrstva“.

(Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 28. novembra 1852. l., razglašen z razpisom trgovinskega ministrstva z dne 16. decembra 1852. l., št. 2649 (uk. št. 100 iz l. 1852.)

§ 14.

Uradniki in služabniki so odgovorni za natančno izpolnjevanje zanje izdanih službenih predpisov in navodil.

Dolžni so njim poverjena opravila po zakonih vestno oskrbovati in se v uradnih stvareh pokoriti vsem zaukazom svojih predstojnikov.

Zaukaze, ki morajo imeti za posledico odgovornost podrejenih uradnikov, je kolikor moči izdajati pismeno.

§ 15.

Uradniki in služabniki morajo strogo varovati službene tajnosti, če tudi so zanje zvedeli samo ustno, in ostanejo dolžni to storiti tudi po izstopu iz državne službe.

§ 16.

Uradnikom in služabnikom je prepovedano, dokler v resnici služijo in dobivajo kak prejemek iz državne blagajnice, svoje pritožbe zoper odredbe svojih predstojnikov ali svoje drugačne iz službene zveze izvirajoče razmere objavljati po časnikih.

§ 17.

Od vsakega državnega uradnika in služabnika se zahteva, da se tudi v zasebnem življenju vede svoji službi in svoji časti primerno.

§ 18.

Uradniki in služabniki se morajo najstrožje vzdržati sprejeti kako darilo v uradnih stvareh.

§ 19.

Uradniki in služabniki se ne smejo posvetiti nobenemu postranskemu opravilu in nobenemu podjetju katerekoli vrste ali se ga udeležiti,

1. ki bi moglo po svoji kakovosti ali razmeri s službo uradnika ali služabnika utemeljiti uvet pristranosti v izvrševanju njihovega opravila ali službe,

2. ki nasprotuje dostojnosti ali zunanji časti uradnikov in služabnikov ali dostojanstvu uradnikov, ali

3. ki zahteva čas uradnika in služabnika na stroške natančnega izpolnjevanja njegovega poklica.

O dopustnosti postranskega opravila za kakega uradnika ali služabnika odloča neposredni uradni predstojnik, pušča je rekurz na višje oblastvo.

§ 23.

Vsak uradnik ali služabnik je po svojih močeh brez pravice do posebne nagrade zavezan, oskrbovati poleg svojih navadnih dolžnosti posebna opravila, ki mu jih od časa do časa naroči njegov predstojnik iz službenih ozirrov in nastalih posebnih povodov, in v tem oziru mu ostane samo pritožba na višje oblastvo, ki pa nima odločive moči.

§ 24.

Vsak uradnik je dolžen se proti povračilu zakonitih potnih stroškov in dnevnščin ali izmerjenih poprečnih zneskov ne samo začasno dati uporabljati na kakem drugem kraju, nego kjer je nastavljen, temveč se lahko, ako zahtevajo službeni oziri, stalno premesti v kak drug službeni kraj proti povračilu zakonitih selitvenih stroškov.

§ 25.

Izvzemši primer bolezni, ki jo je nemudoma naznaniti predstojnikom in po okolnosti pravilno dokazati, nima uradnik ali služabnik pravice, se svojemu uradu ali službi odtegniti brez posebnega dovolila (dopusta).

Kdo sme dati to dovolilo z ozirom na njega dobo in kaj je treba dokazati v ta namen, določajo posebni službeni predpisi.

§ 26.

Če se zaprosi in dovoli dopust (izvzemši primer pravilno dokazane bolezni ali važnih službenih ozirrov) na daljši čas nego četrt leta, ne dobiva uradnik ali služabnik po tej četrtini leta nikake plače ali mezde dotlej, da zopet vstopi v službo. Izjeme tega pravila potrebujejo Najvišjega odobrila.

§ 27.

Uradnik, ki ima račune ali ki je nameščen pri kaki blagajnici, ne sme praviloma nastopiti niti dovoljenega dopusta, ako ni poprej s skontrovanjem blagajnice in likvidaturo dokazal pravilnost in redno izročitev oskrbovane blagajnice ali stvari.

Oprostitev od te dolžnosti potrebuje odobrila ministrstva (izvzemši nujne primere, v katerih se je moči zadovoljiti s primernim zavarovanjem).

§ 28.

V vsakem obvestilnem dekretu o dovoljenem dopustu je navesti čas, od katerega naj se začne dovoljeni rok dopusta.

Vsako odstranitev od urada ali službe brez dokazane bolezni ali dobljenega dopusta, ter vsak neopravičen prestop dopusta je kaznovati kakor službeni pregrešek.

Ako bi kak uradnik ali služabnik brez dokazane bolezni in brez dopusta izostal iz urada osem dni ali bi se v 14 dneh po preteku dopusta ne povrnil na svojo službo, se plača odbije za vsak dan, za katerega se je prestopil dopust.

§ 90.

Uradniki in služabniki so odgovorni za škodo, povzročeno po krivdi v njihovem uradu ali v službi (zlasti če so se prestopila ali v nemar pustila službena navodila) in so dolžni jo povrniti.

Ako je škoda nastala po krivdi več oseb, je vsak odgovoren za delež, storjen po njegovi krivdi. Ako se deleži posameznikov ne dadó ovedeti na poškodbi, ali ako se je škoda naredila nalašč, so vsi odgovorni za enega in eden za vse.

§ 91.

Uradniki in služabniki se zaradi svojih uradnih opravil praviloma ne morejo tožiti na civilnih sodiščih, in vsako tako zoper nje naperjeno tožbo mora torej civilni sodnik takoj zavrniti.

Izjema velja samo v primeru, če pristojno upravno ali kazensko oblastvo stranki izrečno dovoli pravdno pot zoper kakega uradnika ali služabnika vsled kakega njegovega uradnega dejanja.

§ 92.

Terjatve državne uprave (državnega zaklada) do uradnikov in služabnikov, ki se izvajajo zgolj iz službenega razmerja, je dognati po upravnem potu. Isto velja o enakih terjatvah do države.

§ 93.

Ta predpis se torej ne nanaša samo na tiste terjatve, ki izvirajo iz pristojbin uradnikov ali služabnikov ali njihovih rodbinskih udov (n. pr. plača, mezda, pokojninski užitek, predplačila, potni stroški itd.),

temveč sploh na vse iz službene zveze izvajane terjatve države do uradnikov in služabnikov in na take terjatve uradnikov in služabnikov do države.

§ 94.

Sodna oblastva so torej dolžna, na podstavi takih upravnih razsodbe dovoliti ugotovitev ali izvršilo.

§ 95.

Tudi brez posredovanja sodišč lahko zadevno upravno oblastvo zaukaže odbitke od plač, mezd ali drugačnih užitkov uradnikov in služabnikov, da se izterjajo ali ugotovijo državne terjatve, izvirajoče iz službenega razmerja, in blagajnice jih lahko izvrše neposrednje ali po njim predpostavljenih oblastvih.

§ 96.

Taki odbitki se nikakor ne morejo zmotiti z ru-beži ali odstopi, ki so jih tudi prej dosegli zaseb-niki, torej se morejo pravice zasebnikov po to-zadevnih posebnih predpisih dokazati samo na tisti del plače ali mezde ali pokojnine, čigar plačilo ni ustavljeno.

§ 97.

Od preživnin se ne more nič odbiti tudi ne v prid državnemu zakladu.

§ 98.

Zapuščina kakega uradnika ali služabnika, ki je imel račun z državnim zakladom, se izven iz-vršilne poti ne sme prisoditi brez privolila dotičnega upravnega oblastva.

Obljuba.

Ker se je dovolila Vaša uporaba za poštne pomočnika, obljubite, da boste vestno izpolnjevali Vam v Vaši službi naložene dolžnosti in zvesto varovali službeno tajnost.

„Kar se mi je pravkar povedalo in sem dobro in natančno razumel, to moram in hočem zvesto izpolnjevati.“

.....
(Podpis obljublajoče osebe.)

Spredej stoječa obljuba se je danes storila v naši navzočnosti.

.....
(Podpis priče.)

.....
(Podpis voditelja poštne urada.)

....., dne 19 ..

10.**Ukaz trgovinskega ministrstva
z dne 18. januarja 1909. l.**

**o ravnanju z upravičenimi podčastniki gledé prošnje
za mesta poštних asistentov, oziroma poštних ofici-
jantov.**

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 17. januarja 1909. l. se v porazumu s c. kr. ministrstvom za deželno bran z ukazom trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 78) razglašena določila o ravnanju z upravičenimi podčastniki gledé prošnje za mesta poštних asistentov, oziroma poštних oficijantov nadomeščajo z naslednjimi določili:

Člen I.

Do neposrednje dosege mest poštних asistentov imajo pravico tisti upravičeni podčastniki, katerim se je podelila izkaznica, da prosijo za mesta, označena v prvem odstavku § 5 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60),

- a) ako so z zadostnim uspehom dovršili vsaj štiri nižje razrede kake srednje šole ali njim zenačenega učilišča ali pa tri razrede meščanske šole ali ako se končno uporabljajo za aspirante vojaških računovodnikov in
- b) ako so v zmislu ukaza trgovinskega ministrstva z dne 30. julija 1897. l., št. 43526 (p. in t. uk. št. 78), hodili v poštni in telegrafski učni tečaj, združen s šestmesečno poskusno prakso na kakem poštнем uradu na sedežu poštne in telegrafskega ravnateljstva, in na koncu z vsaj dobrim uspehom opravili prometno preskušnjo.

Člen II.

Upravičeni podčastniki, katerim se je podelila izkaznica v zmislu prvega odstavka § 5 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60), ki pa ne ustrezajo v členu I pod lit. a stavljenim zahtevam, imajo najprej (člen XI) pravico le, da dosežejo mesta poštних oficijantov, in sicer le s pogojem, da so dovršili v § 7 in 8 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 18. januarja 1909. l. (drž. zak. št. 9) določeno šestmesečno poštno poskusno prakso in da so prebili v § 9 tega ukaza označeno preskušnjo vsaj s cenilom „usposobljen“.

Člen III.

Upravičeni podčastniki, katerim se je podelila izkaznica v zmislu prvega odstavka § 5 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60), ki sicer ustrezajo v členu I stavljenim zahtevam, pa dobé pri prometni preskušnji cenilo: „Ni prebil, toda za službo poštne oficijanta za usposobljenega proglašen“, imajo tudi najprej (člen X) le pravico, da dosežejo mesta poštних oficijantov.

Člen IV.

Da se nudi upravičenim prosilcem pregled o možnostih namestitve, bo trgovinsko ministrstvo vsako leto v mescu juliju razglasilo prilično število mest poštних asistentov in poštних oficijantov, ki se najbrže namestijo v teku prihodnjega leta, v obliki, ki ustreza določilom zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60).

Prošnje upravičenih prosilcev, katerim se je ali že podelila izkaznica v zmislu prvega odstavka § 5 oznamenjenega zakona ali katerim se taka izkaznica najbrže podeli na koncu dvanajstega prezentnega službenega leta, za pripustitev v poštni in telegrafski učni tečaj (čl. I), oziroma v šestmesečno poskusno prakso (čl. II) je treba vložiti tako pravočasno, da dospó vsako leto najdalje do 1. dne septembra v trgovinsko ministrstvo.

Prosilci, ki so še v aktivni službi, morajo vlagati prošnje potom predpostavljene poveljstva, oziroma c. kr. ministrstva za deželno bran ali c. in kr. državnega vojnega ministrstva.

V prošnjah je treba hkratu imenovati poštno in telegrafsko ravnateljstvo, v čigar okraju se želi namestiti, eventualno (če se prosi za mesta poštних oficijantov) se lahko ozameni tudi poštni urad, na katerem želi prosilec jemati prakso (§ 8 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 18. januarja 1909. l. [drž. zak. št. 9]).

Podčastniki, ki so še v dvanajstem letu prezentne službe, pa se naj pripuščajo v učni tečaj, oziroma v poskusno prakso le tedaj, ako je dotični podčastnik v času začetka tečaja, oziroma poskusne prakse že v drugi polovici dvanajstega leta prezentne službe.

Člen V.

Prosilci se bodo imeli na podstavi po členu IV vloženi prošnji v trgovinskem ministrstvu v razvid-

nosti in se pravočasno odkazuje posameznim pošt-
nim in telegrafskim ravnateljstvom, izročivši hkratu
prošnje. Ob tem odkazovanju se bo sicer v obče
oziralo na želje, ki so jih izrazili prosilci glede službe-
nega kraja; vendar si trgovinsko ministrstvo prid-
rži posamezne prosilce porazdeliti na eni strani po
osebnih in službenih razmerah v posameznih ravnatelj-
skih okrajih, na drugi strani oziraje se na jezi-
kovno znanje in domovinsko pristojnost prosilcev.

V zadnjem odstavku § 7 ukaza trgovinskega
ministrstva z dne 18. januarja 1909. l. (drž. zak.
št. 9) ozamenjena učina se prevzema za upravi-
čene podčastnike na dolg proračuna poštnega in
telegrafskega zavoda.

Člen VI.

Poziv prosilcev na učni tečaj, oziroma v po-
skusno prakso naj ukrenejo poštna in telegrafska
ravnateljstva pravočasno, in sicer potom neposred-
njega dopisovanja s predstojnimi vojaškimi poveljstvi
prosilcev, eventualno glede prosilcev, ki niso več
v aktivni službi, naravnost.

Poštna in telegrafska ravnateljstva naj hkratu,
nekraté poziva na podstavi prošenj, takoj uvedejo
poizvedovanja o državljskem in nravnem vedenju
prosilcev, preden so vstopili v vojaško službo, even-
tualno po njihovem izstopu iz nje. Ako je uspeh teh
poizvedeb neugoden, je treba nemudoma poslati
trgovinskemu ministrstvu poročilo, ki se torej dogo-
vori s c. kr. ministrstvom za deželno bran, oziroma
s c. in kr. državnim vojnim ministrstvom.

Člen VII.

Upravičeni obiskovalci poštnega in telegrafskega
učnega tečaja se naj, opustivši izdajo formalnega
potrdila obiskovanja, brez posebnega zaprosila, še
preden poteče šesti mesec dopusta, pritegnejo pro-
metni preskušnji, kakor je predpisano.

O uspehu preskušnje je treba nemudoma poro-
čati trgovinskemu ministrstvu ter zopet predložiti
prošnje podčastnikov. Preskusna izpričevala, even-
tualno odlok o neugodnem uspehu preskušnje (§ 35
ukaza trgovinskega ministrstva z dne 30. julija
1897. l., št. 43526 [p. in t. uk. št. 78]) je treba
vročiti kandidatom.

Člen VIII.

Upravičeni obiskovalci poštnega in telegrafskega
učnega tečaja, ki so dobili pri prometni preskušnji

vsaj cenilo „Prebil z dobrim uspehom“, se imenu-
jejo za poštne asistente na podstavi naznanila o
uspehu preskušnje (čl. VII), in sicer prosilci, ki so
v dvanajstem letu prezentne službe, eventualno šele,
ko so dodatno predložili izkaznico, in sicer po
možnosti (čl. V) v ravnateljskih okrajih, ki so jih
izbrali.

V ta namen se prihrani potrebno število mest
poštних asistentov, ki se izpraznijo, dokler traja učni
tečaj.

Taki poštni asistenti se vrsté med seboj naj-
prej po uspehu preskušnje, v skupinah z enakim
uspehom preskušnje, po istinito dovršenem aktiv-
nem službenem času, ako je ta čas enak, po vo-
jaškem činu in v zadnji vrsti po starosti; prosilce, ki
so v dvanajstem letu prezentne službe, pa je treba
vrstiti, ako predložijo izkaznico šele po imenovanju
ostalih upravičenih prosilcev, po dnevu njihovega
imenovanja.

Člen IX.

V poskusno prakso za dosego mest poštних
oficijantov pripuščeni upravičeni podčastniki naj se
še pred pretekom šestega mesca dopusta pritegnejo
v § 9 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 18. ja-
nuarja 1909. l. (drž. zak. št. 9) ozamenjeni pre-
skušnji in tisti podčastniki, ki so prebili preskušnjo,
naj se imenujejo za poštne oficijante ter se jim
hkratu izda in vroči preskusno izpričevalo, in sicer
prosilci, ki so v dvanajstem letu prezentne službe,
šele po predlozbi izkaznice ter naj se uvrsté v V. sta-
rostni razred, ako so pa ob času imenovanja dovršili
že več nego 13 vojaških prezentnih službenih let,
takoj v VI. starostni razred (§ 21 ukaza trgovinskega
ministrstva z dne 18. januarja 1909. l. [drž. zak.
št. 9]). Da se namestijo ti podčastniki, je treba pu-
stiti potrebno število mest poštних oficijantov v do-
tičnem ravnateljskem okraju praznih.

Trgovinskemu ministrstvu je treba poročati
o uspehih poskusne prakse in preskušnje ter o na-
mestitvi podčastnikov.

Člen X.

Ako so dobili obiskovalci poštnega in telegraf-
skega učnega tečaja pri prometni preskušnji cenilo
„ni prebil, toda proglašen, da je sposoben za službo
poštnega oficijanta“, naj se uradoma silijo, da podajo
pismeno izjavo, ali hočejo ponoviti prometno pre-
skušnjo ali se odpovedó tej ponovitvi ter želé dobiti

mesto poštnege oficijanta; v tem primeru naj nazna-
nijo ravnateljski okraj, v katerem želé biti nameščeni.

To izjavo je treba priložiti naznanilu, ki se
poda v zmislu člena VII.

Trgovinsko ministrstvo pošlje potem prošnjo
dotičnega podčastnika z njegovo izjavo vred kakemu
poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu, in sicer po
možnosti ravnateljstvu, imenovanemu v izjavi, z na-
ročilom, naj imenuje dotičnega podčastnika za
poštnege oficijanta.

S takimi poštnimi oficijanti je treba gledé
uvrstitve v starostne razrede ravnati tako kakor
s poštnimi oficijanti, imenovanimi v zmislu člena IX.

Člen XI.

Poštni oficijanti, ki so bili nameščeni na pod-
stavi izkaznice v zmislu prvega odstavka § 5 zakona
z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60), imajo,
če so dobili pri preskušnji poštnih oficijantov cenilo
„izvrstno usposobljen“, najpozneje po dovršitvi tri-
letnega, sicer po dovršitvi štiriletnega zadovoljujo-
čega službenega časa poštnege oficijanta pravico
zahtevati, da se pripusté v poštni in telegrafski učni
tečaj in v ta namen eventualno uradoma premestijo
na sedež poštnege in telegrafskega ravnateljstva.

Zadevne vloge je treba vložiti po predpisanem
službenem potu najdalje do 15. dne septembra na
trgovinskem ministrstvu, ki izda, ako so dani pogoji,
hkratu nadaljnja naročila zaradi pripustitve prosilcev
v poštni in telegrafski učni tečaj, kolikor moči ozi-
raje se na želje, izražene gledé službenega kraja.

Člen XII.

Upravičeni podčastniki, katerim se je podelila
izkaznica v zmislu § 4 zakona z dne 19. aprila
1872. l. (drž. zak. št. 60), se za poskus tudi pri-
puščajo v šestmesečno poštno poskusno prakso, usta-
novljeno v § 7 in 8 ukaza trgovinskega ministrstva
z dne 18. januarja 1909. l. (drž. zak. št. 9), da dose-
žejo mesta poštnih oficijantov, s pogojem, da se izka-
žejo vsaj s tako mero splošne omike, ki jo označuje
učni cilj petega razreda pet- ali večrazredne obče
ljudske šole. To je treba dokazati ali z odpustnico
pet- ali večrazredne obče ljudske šole, iz katere se
vidi dovršitev V. letnega tečaja, ali pa z odpustnico
kake meščanske šole. Ako se taka odpustnica ne

more prinesiti, mora prosilec svojo občo omiko
dokazati z izpričevalom o preskušnji, opravljeni
z dobrim uspehom ad hoc na kaki prej imenovanih
kategorij občih ljudskih šol o učni tvarini V. letnega
tečaja.

Člen XIII.

Gledé vlaganja prošenj takih prosilcev, njih
odkazovanja in pozivljanja v poskusno prakso ter
pripuščanja k preskušnji, oznamenjeni v § 9 ukaza
trgovinskega ministrstva z dne 18. januarja 1909. l.
(drž. zak. št. 9), naj veljajo zmislu primerno za-
devna določila členov IV, V, VI in IX. Tiste pod-
častnike, ki so prebili preskušnjo, je imenovati
izdavši in vročivši jim hkratu poskusno izpričevalo
— in sicer prosilce, ki so v dvanajstem letu pre-
zentne službe, šele po predložitvi izkaznice — za
poštne oficijante, in sicer najprej začasno tako, da
velja zanje določilo § 47, št. 1 ukaza trgovinskega
ministrstva z dne 18. januarja 1909. l. (drž. zak.
št. 9) gledé pripustnosti odpovedi službe.

Poštna in telegrafska ravnateljstva naj v ta
namen pusté potrebno število mest poštnih ofici-
jantov praznih.

Gledé uvrstitve takih poštnih oficijantov v sta-
rostne razrede naj se uporabljajo določila člena IX,
odstavek 1.

Trgovinskemu ministrstvu je treba poročati
o uspehih poskusne prakse in preskušnje ter o na-
mestitvi podčastnikov.

Take poštne oficijante je treba v njihovi služ-
beni lastnosti stalno potrditi, ako so pri preskušnji
poštnih oficijantov dobili cenilo „izvrstno usposob-
ljen“, po dovršitvi zadovoljujočega enoletnega, sicer
pa po dovršitvi zadovoljujočega dveletnega službe-
nega časa poštnih oficijantov.

Gledé dosege mest poštnih asistentov naj za
take, za poštne oficijante imenovane podčastnike
veljajo določila člena X ukaza trgovinskega mini-
strstva z dne 18. januarja 1909. l. (drž. zak. št. 9)
tako, da je s takimi poštnimi oficijanti ravnati po do-
ločilih člena XI, odstavek 1, ako dodatno dokažejo
v členu I, pod lit. a oznamenjeno predizobrazbo.

Mataja s. r.

11.**Ukaz trgovinskega ministrstva
z dne 18. januarja 1909. 1.**

**o uravnavi službenih razmer in razmer prejemkov
mehanikov poštne in telegrafskega zavoda.**

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 17. januarja 1909. 1. se ukazuje tako:

Člen I.

S tem ukazom razglašena „Normalna določila o službenih razmerah in razmerah prejemkov mehanikov poštne in telegrafskega zavoda“ naj dobé moč s 1. dnem februarja 1909. 1.

Člen II.

Pomočnike-mehanike in pomožne mehanike, kar jih je sedaj, je imenovati takoj za mehanike v zmislu normalnih določil, ako so v tej lastnosti dovršili več nego eno leto službenega časa.

Za uvrstitev v plačilni razkaz, ustvarjen s temi normalnimi določili (§ 8), je všteven, odbivši eno leto,

ves službeni čas, ki so ga dotičniki prebili kakor pomožni mehaniki in pomočniki-mehaniki po ukazu trgovinskega ministrstva z dne 14. marca 1906. 1. (drž. zak. št. 64), oziroma kakor pomočniki-mehaniki starega sistema, preden je dobil moč ta ukaz.

Tiste pomožne mehanike, ki so dovršili manje nego eno leto službenega časa, je za sedaj nastaviti za mehanike-aspirante in jih imenovati za mehanike šele, ko dovršijo eno službeno leto, izjemoma opustivši preskušnjo, predpisano v § 4 normalnih določil.

Člen III.

Z dnem, katerega dobé moč „Normalna določila o službenih razmerah in razmerah prejemkov mehanikov poštne in telegrafskega zavoda“ izgubé veljavo ukaz trgovinskega ministrstva z dne 14. marca 1906. 1. (drž. zak. št. 64) o uravnavi službenih razmer in razmer prejemkov pomočnikov-mehanikov poštne in telegrafskega zavoda, nadalje ukaz trgovinskega ministrstva z dne 23. marca 1907. 1. (drž. zak. št. 91), s katerim so se izpremenila nekatera določila prej oznamenjenega ukaza, in vsa druga določila, ki se ne ujemajo z normalnimi določili.

Mataja s. r.

Normalna določila

o službenih razmerah in razmerah prejemkov mehanikov poštnega in telegrafskega zavoda.

§ 1.

Za montiranje in vzdrževanje tehniških uredbe v državnih telegrafskih in telefonskih napravah se porabljajo mehaniki, kojih službene razmere in razmere prejemkov se urejajo po naslednjih določilih.

§ 2.

Pogoji, da se doseže mesto mehanika, so:

1. dokaz avstrijskega državljanstva;
2. državljanska in moralna neomadeževanost;
3. starost 35 let največ;
4. telesna sposobnost, ki se dokaže s preskavo zdravnika zavoda;
5. dokaz, da se je dotičnik izučil v mehaniškem obrtu;
6. dokaz vsaj triletno zadovoljujoče rabe v kaki delavnici aparatov poštnega in telegrafskega zavoda.

Prosilci, ki so pridobili dokaz usposobljenosti za obrt mehanikov, dovršivši strokovne šole, so oproščeni, da jim ni treba prinesiti v točki 5 zahtevanega dokaza.

§ 3.

Upravičeni podčastniki, katerim se je podelila izkaznica v zmislu prvega odstavka § 5 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60), lahko dobijo mesta mehanikov, ako so se pred svojim vojaškim službovanjem naučili obrta mehanikov, oziroma ako so si pridobili dokaz usposobljenosti za ta obrt in dokažejo večletno praktično porabo kakor

podčastniki v elektrotehniški službi vojske ali vojne mornarice.

Upravičeni podčastniki, ki so se kakor elektrodečki ali elektroučenci primerno strokovno izobrazili na strojni šoli vojne mornarice, so oproščeni od kakega drugega dokaza, da so se naučili obrta mehanikov, in se lahko potegujejo za dosego mest mehanikov že, če so bili najmanj eno leto praktično uporabljeni kakor podčastniki v elektrotehniški službi vojne mornarice.

§ 4.

Drugi prosilci, ki ustrezajo v § 2 pod točko 1 do 5 ustanovljenim zahtevam, pa ne dokažejo prav tam pod točko 6 predpisane porabe v delavnici aparatov poštnega in telegrafskega zavoda, se lahko izjemoma vzprejemajo za mehanike-aspirante, kolikor je na razpolaganje mest mehanikov, ako dokažejo vsaj triletno zadovoljujočo porabo v kakem elektrotehniškem podjetju (zavodu). Po enoletni poskusni porabi v tej lastnosti morajo delati preskušnjo o ravnanju s telegrafskimi in telefonskimi aparati in, če so to preskušnjo prestali z dobrim uspehom, se imenujejo za mehanike. Prej oznamljena preskušnja se vrši pri dotičnem poštnem in telegrafskem ravnateljstvu. Enkrat ponoviti jo je dopustno. Mehaniki-aspiranti, ki te preskušnje niso prebili s potekom drugega službenega leta, se odstavijo od službe.

Mehanikom-aspirantom naj njih neposrednji uradni načelnik odvzame obljubo zvestobe in uradne molčečnosti (glej prilogo 1) v navzočnosti moške priče.

Mehaniki-aspiranti dobivajo dnevščino, ki znaša na Dunaju 4 K, v I. okolišu razredov aktivitetnih doklad 3 K 80 h, v II. okolišu 3 K 60 h, v III. okolišu

3 K 40 h in v IV. okolišu 3 K 20 h. Dnevščina se prejema v mesečnih obrokih po dospelosti in prejemanje je v obče odvisno od pogoja resničnega službovanja. Izjeme od tega načela nastopijo v naslednjih primerih:

- a) Ako mehaniki-aspiranti obolé, se jim izplačuje prve tri mesece dnevščina v polni izmeri, v prihodnjih dveh mescih pa skrajšana za 25 odstotkov. Ko poteče peti mesec, se dnevščina ustavi.
- b) V ozira vrednih okolnostih se lahko pusti mehanikom-aspirantom polovica dnevščine, ako se pozovejo na vojaško izučbo v dobi, zakonito določeni za izučbo novincev, potem za dobo, dokler so zadržani od službe, ker morajo opravljati orožno vajo.

Službeno razmerje mehanikov-aspirantov se lahko razveže z odpovedjo službe in za to se določa obojestranski štirinajstdnevni rok odpovedi.

Ako se pa mehanik-aspirant hudo pregreši zoper službene dolžnosti ali ako se pokaže njegova očitna nesposobnost za službo, ga je odstaviti brez prejšnje odpovedi.

§ 5.

Mehaniki se nameščajo z dekretom. Imenovanci stopijo v trajno službeno razmerje k državi, ki se more razvezati le s pogoji, oznamenjenimi v § 21.

Prejem dekreta mora imenovanec pismeno potrditi s pristavkom, da je vzel vsebino normalnih določil na znanje.

§ 6.

Pristojbino za podelitev službe, ki jo plačajo mehaniki po tarifni številki 40, lit. a zakona z dne 13. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 89), je poizvedeti na podstavi deseternege letnega užitka po lestvici III, uporablja se določilo § 16, lit. c pristojbinskega zakona.

Gledé poizvedbe, predpisila in izterjave pristojbin za podelitev službe je zmislju primerno uporabljati določila ukaza trgovinskega ministrstva z dne 26. decembra 1905. l., št. 68608 (p. in t. uk. št. 132).

§ 7.

Vsakega mehanika je, ko nastopi službo, oziroma ako je bil kakor mehanik-aspirant že v službi, ko se mu je vročil dekret, s katerim je bil imenovan za mehanika, službeno zapriseči (glej prilogo 2).

§ 8.

Mehaniki dobivajo letno plačo po naslednjem razkazu:

Starostni razred	V o k r o ž j u				
	Dunaj	I	II	III	IV
	razredov aktivitetnih doklad				
	k r o n				
I	1600	1450	1400	1350	1300
II	1800	1650	1600	1550	1500
III	2000	1850	1800	1750	1700
IV	2200	2050	2000	1950	1900
V	2400	2250	2200	2150	2100
VI	2600	2450	2400	2350	2300
VII	2800	2650	2600	2550	2500
VIII	3000	2850	2800	2750	2700
IX	3250	3050	3000	2950	2900
X	3500	3250	3200	3150	3100
XI	3750	3450	3400	3350	3300
XII	4000	3650	3600	3550	3500

Plača se izplačuje v mesečnih obrokih naprej.

V starostna razreda II. in III. se pomaknejo mehaniki vselej po dveh letih, v razrede IV, potem VI do VIII vselej po treh in v razrede X do XII vselej po štirih službenih letih, prebitih v prejšnjem razredu.

Vštevem za pomaknitve, ki se odredé uradoma, je vsak resničen službeni čas, ki ga je dovršil mehanik.

V starostni razred V je pomakniti mehanika vsaj po treh letih in v starostni razred IX vsaj po štirih službenih letih, dovršenih v prejšnjem razredu, in ta pomaknitev je spojena s pogojem zadovoljujočega službovanja.

Ob vstopu v starostni razred IX dosežejo mehaniki službeno nazivalo višji mehanik.

§ 9.

Mehaniki se pomikajo v višje starostne razrede vsako leto ob dveh rokih tako, da je tistim mehanikom, ki so do vštete 31. dne marca, oziroma 30. dne septembra vsakega leta dovršili za pomaknitev v višji razred potrebno službeno dobo, dati užitek višjega prejemka z naslednjim 1. dnem aprila, oziroma 1. dnem oktobra tistega leta. Od te pomaknitve ostanejo v zmislu določil § 8 izključeni mehaniki IV., oziroma VIII. starostnega razreda, ako njihovo službovanje ne zadovoljuje. Ako naj se ta izključitev razteza na daljši čas nego na šest polletij, se sme naložiti le disciplinarnim potom (§ 20).

§ 10.

Užitek letne plače je navezan na pogoj resničnega opravljanja službe — ne gledé na primere službene odsotnosti, ki se povzroči s pravilno dokazano boleznijo, redno podeljenim dopustom ali z odhodom v vojaško službovanje v primerih, ustanovljenih v § 5 zakona z dne 22. junija 1878. l. (drž. zak. št. 59) pod lit. a, b in d (glej prilogo 3).

Prejemanje se začne v primerih imenovanja za mehanika s prvim dnevom mesca, ki sledi imenovanju, v primerih pomikanja v višji starostni razred s prvim dnevom mesca, ki sledi dovrstitvi dveletja, oziroma triletja, oziroma štiriletja.

Letno plačo je treba izbrisati:

1. kadar kdo doseže višji prejemek s časom, v katerem se nakaže ta novi prejemek;

2. kadar kdo odide v vojaško prezentno službovanje ter kadar se razveže službeno razmerje, s koncem dotičnega mesca.

Postranski prejemki mehanikov, ki naj se plačajo povodom posebnih službovanj ali porab, se uredé s posebnimi predpisi.

§ 11.

Mehanikom, ki morajo oditi v vojake, da odslužijo zakonito vojaško prezentno službo, ostane za dobo tega poziva ohranjena služba, toda ne da bi se vštél čas vojaške prezentne službe za dosego višjih prejemkov.

§ 12.

Mehanikom se lahko po pogojih, obstoječih za dovolitev predplačil za prave državne uradnike, dovolé brezobrestna predplačila do največjega zneska trimesečne plače proti povračilu v najdalje 20 mesečnih obrokih.

§ 13.

Po pogojih, obstoječih za podeljevanje denarnih nagrad in pomoči sploh, se lahko dovoljujejo mehanikom denarne nagrade in pomoči.

§ 14.

Na ustno zaprosilo lahko dovoli mehanikom njihov neposredni uradni predstojnik, naznanivši to poštenu in telegrafskemu ravnateljstvu, v enem letu dopusta do štirinajst dni, ako dopušča služba in ne nastanejo stroški za nadomeščanje.

Dopusti, ki trajajo dalje, potrebujejo dovoljenja poštne in telegrafskega ravnateljstva.

§ 15.

Ako je kdo zaradi bolezni odsoten od službe, je treba nemudoma podati službeno naznanilo, ki se naj potem predloži poštenu in telegrafskemu ravnateljstvu.

Ako traja odsotnost od službe nad osem dni, je treba predložiti zdravniško izpričevalo, ako dotičnika ne preišče zdravnik zavoda; tudi ako je kdo manje časa odsoten od službe, se lahko zahteva, da se predloži zdravniško izpričevalo.

Dokler traja bolezen, dobivajo mehaniki svojo plačo do dobe enega leta, ako se že prej ne vpokojé časno ali trajno.

§ 16.

Poštna in telegrafska ravnateljstva naj pišejo o mehanikih okraja službene in kvalifikacijske tabele.

Te tabele naj obsegajo:

1. Generalije vštévši podatke, nanašajoče se na vojaško službovanje;

2. podatke o naukih, strokovni izobrazbi, kakih preskušnjah in jezikovnem znanju;

3. povedbo vsakočasnega službenega kraja in načina uporabe;

4. izrek o kvalifikaciji po razpredelkih:

a) marljivost,

b) sposobnosti,

c) uradno vedenje,

d) izvenuradno vedenje, in sicer s stopnjami:

ad a) izredno, dovoljno, malo,

ad b) izvrstno, dobro, malo,

ad c) popolnoma primerno, primerno, manje primerno,

ad d) brez pritožbe, manje primerno.

Službene in kvalifikacijske tabele je imeti v razvidnosti; v ta namen morajo:

1. Mehaniki vse izpremembe, ki se prigode v njihovih osebnih razmerah, kolikor niso itak uradoma znane, nemudoma naznaniti predstojnemu poštному in telegrafskemu ravnateljstvu;

2. predstojniki vseh uradov, pri katerih se uporabljajo mehaniki IV., oziroma VIII. starostnega razreda, podati svojo sodbo o kvalifikaciji dotičnikov po zgoraj oznamenjenih razpredelkih, vsakikrat koncem leta, oziroma kadar izstopi mehanik iz službe, ako med letom menja svojo službo, ter jo vpslati poštному in telegrafskemu ravnateljstvu. Oddajaje kvalifikacijo je ravnati z največjo vestnostjo, in za to je podajnik kvalifikacije odgovoren pod disciplinarno kaznijo.

Vsakemu mehaniku IV. oziroma VIII. starostnega razreda je na njegovo zaprosilo enkrat na leto naznaniti njega zadevajočo kvalifikacijo; tudi ima pravico v osmih dneh ugovarjati zoper kvalifikacijo

po predpisanem službenem potu, o čemer razsoja dokončno poštno in telegrafsko ravnateljstvo.

§ 17.

Določila §§ 14 do 19, 23 do 28, potem 90 do 98 z razpisom trgovinskega ministrstva z dne 16. decembra 1852. l., št. 2649 (p. uk. št. 100) razglašene službenega reda za uradnike in služabnike, podrejene III. odseku trgovinskega ministrstva (glej prilogo 4), veljajo zmislu primerno za mehanike in tudi za mehanike-aspirante.

§ 18.

Mehaniki in mehaniki-aspiranti so torej zlasti dolžni, dela, ki jih zahteva njim vsak čas izročena služba, opravljati zvesto, marljivo in pošteno po najboljšem vedenju in znanju in si vestno pridobiti za to potrebne znanosti in spretnosti.

Odgovorni so za brzo in točno izvrševanje njim izročenih službenih opravil, morajo se natančno držati uradnih ur in, ako treba, ob izredni potrebi tudi izven uradnih ur opravljati službo.

Mehaniki in mehaniki-aspiranti so nadalje dolžni o službenih stvareh molčati nasproti vsakemu. Odgovorni so za njim izročeno blago in za vsako škodo, povzročeno državi po njihovi krivdi. Svojim predstojnikom so mehaniki in mehaniki-aspiranti dolžni pokorščino in spoštovanje; v službenem občeivanju z drugimi nameščenci in pa s strankami se morajo vesti uljudno; strogo jim je prepovedano o priliki opravljanja službe od strank sprejemati ali si dati zagotoviti darila ali drugačne dobičke.

Mehaniki in mehaniki-aspiranti se morajo tudi izven službe vesti dostojno in častno ter se ogibati nedovoljenih postranskih opravil.

§ 19.

Nobeden mehanik ali mehanik-aspirant se ne sme odkazati kakemu službenemu mestu, s čigar predstojnikom je v navzgornji ali navzdoljni vrsti v sorodu ali svaštvu ali v kaki stranski vrsti do četrtega kolena v sorodu ali do drugega kolena v svaštvu.

§ 20.

Predpisi, veljajoči o disciplinarnem ravnanju z državnimi uradniki, posebno določila cesarskega

ukaza z dne 10. marca 1860. l. (drž. zak. št. 64) naj se zmislu primerno uporabljajo na mehanike tako, da se more namesto kazni, da se odtegne postopno pomikanje, za disciplinarno kazen naložiti, da se odtegne pomaknitev v višji prejemek na določen ali nedoločen čas, in namesto kazenske premostitve na kako drugo službo z nižjimi prejemki, da se prestavi v bližnjo nižjo stopnjo plače za eno do šest polletij največ.

Ako začasno odstavljani mehanik ne more zalogati preživljanja za se in za svojo rodbino, naj se mu prizna alimentacija, ki naj se praviloma nakaže uradoma šele na njegovo formalno zaprosilo in samo, če bi bila potreba očitna.

Alimentacijo je odmeriti potrebi primerno v višini ene tretjine do dveh tretjin plače.

Ako se začasna odstavitev po rekurzu razveljavi, ali ako se začasno odstavljani mehanik končno spozna za nekrivega, mu gre polno doplačilo ustavljenega prejemka odbivši morda dobljeno alimentacijo.

§ 21.

Službeno razmerje mehanikov se razveže:

1. če se kdo odpove službi (§ 22);
2. če se prestavi v stalni pokoj (§ 23);
3. če se odpusti iz službe;
4. s mrtjo.

§ 22.

Če se kdo odpove službi, izstopi prostovoljno iz službe ter se hkratu odreče naslovu, prejemkom in vsem eventualnim drugim iz službenega razmerja izvirajočim pravicam.

Da vzprejme odpoved službe, je pristojno poštno in telegrafsko ravnateljstvo z omejitvijo, da se vzprejem odpovedi mehanika, ki je v kazensko-sodni ali disciplinarni preiskavi, pridržuje trgovinskemu ministstvu.

§ 23.

Vpokojitev mehanikov se ravna po pravilih, veljajočih gledé tega za cesarsko osebje.

Začasno vpokojeni mehaniki se lahko, ako dosežejo popolno sposobnost za službo, v prihodnjih petih letih, računaje od časa, ko so bili vpokojeni, zopet vzprejmejo v službo, uvrstivši jih v prejšnji starostni razred; pri tem se pa gledé pomikanja v prejemkih ne všteva čas, ki so ga prebili v stanu vpokojencev. Ako se branijo, da bi se zopet dali rabiti v službi, ima to moč, kakor da so se odpovedali službi. Po preteku oznamljenega roka naj se trajno vpokojé.

§ 24.

Določila ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. (drž. zak. št. 108) o dovoljevanju državnih preskrbninskih užitkov z dekretom nameščenim poštarjem, poštnim pomožnim uradnikom in poštnim in telegrafskim manipulantkam naj se zmislu primerno uporabljajo tudi na mehanike, ozi-
raje se na naslednja določila (§ 25 do 28).

§ 25.

Pokojninske podstave za odmerjanje tekočih pokojninskih užitkov ter prispevkov, ki se plačujejo za preskrbne namene, se ustanavljajo tako:

Starostni razred	Pokojninska podstava kron
I	1250
II	1400
III	1550
IV	1700
V	1850
VI	2000
VII	2200
VIII	2400
IX	2600
X	2800
XI	3000
XII	3200

Odmerjaje druge preskrbninske užitke in odpravnine, ki gredó mehanikom ter njihovim zaostalom (§ 2, lit. b do f, oziroma § 15 in 17 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. [drž. zak. št. 108]) je skrajšati pokojninske podstave za 10 odstotkov.

§ 26.

Pravilni pokojninski užitek mehanika se ne sme odmeriti nižje nego z zneskom 800 K.

§ 27.

Izmera vdovskih pokojnin znaša:

- a) za vdove po mehanikih I. do VIII. starostnega razreda 800 K;
- b) za vdove po mehanikih IX. do XI. starostnega razreda 1000 K in
- c) za vdove po mehanikih XII. starostnega razreda 1200 K.

§ 28.

Mehaniki si lahko dadó službeni čas, ki so ga v resnici prebili kakor mehaniki-aspiranti, na svojo

prošnjo dodatno vračuniti; pri tem naj se slično uporabljajo določila, izdana v §§ 3 in 25 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. (drž. zak. št. 108) glede moških poštnih pomožnih uradnikov.

Vojaški službeni čas, ki so ga mehaniki, oziroma mehaniki-aspiranti dovršili v času svojega civilnega državnega službovanja, da odslužijo zakonito vojaško prezentno službo, se vpošteva ob preračunu službenega časa, vstevnega za odmero pokojninskega užitka, ne da bi se kaj doplačevalo.

Na podstavi izkaznice v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) imenovanim mehanikom se všteje njihov aktivni vojaški službeni čas brez nadaljnjih doplačil, vseeno ali so prestopili neposrednje ali posrednje.

Starostni razred	Pokojnina
I.	1200
II.	1100
III.	1000
IV.	900
V.	800
VI.	700
VII.	600
VIII.	500
IX.	400
X.	300
XI.	200
XII.	100

Obljuba.

Ker ste bili vzprejeti za mehanika-aspiranta c. kr. poštne in telegrafskega zavoda, obljubite, da boste vestno izpolnjevali v tej službi Vam naložene, posebno označene dolžnosti, da se boste voljno pokorili zakonom ter Vam danim naročilom svojih predstojnikov ter zvesto varovali službeno tajnost.

„Kar se mi je pravkar povedalo in sem prav in natančno razumel, to moram in hočem zvesto izpolnjevati.“

(Podpis obljublajoče osebe.)

Spredaj stoječa obljava se je storila danes v naši navzočnosti.

....., dne 190 ..

(Podpis priče.)

(Podpis voditelja poštne urade.)

Službena prisega.

Vi prisežete prisego k Bogu vsemogočnemu in obljubite pri svoji časti in zvestobi, da bodeite Njegovemu Veličanstvu presvetlemu knezu in gospodu Francu Jožefu Prvemu, po milosti Božji cesarju avstrijskemu, apostolskemu kralju ogrskemu, kralju češkemu, dalmatinskemu, hrvaškemu, slavonskemu, gališkemu, vladimerskemu in ilirskemu, nadvojvodi avstrijskemu itd. itd. in za Njim iz Njegovega rodu in krvi nasledujočim dedičem neprelomno zvest in pokoren.

Vi prisežete, da se bodeite neprelomno ravnali po državnih osnovnih zakonih, vestno izpolnjevali Vam v Vaši službi naložene, posebno označene dolžnosti, pri tem imeli pred očmi vedno le najboljše v službi Njegovega Veličanstva in države, se voljno pokorili zakonom in Vam danim naročilom svojih predstojnikov ter zvesto varovali službeno tajnost.

Prisežete tudi, da ne pripadate niti sedaj kaki inozemski, politične namene zasledujoči družbi, niti ne bodeite v bodoče pripadali kaki taki družbi.

„Kar se mi je pravkar prečitelo in sem dobro in razločno razumel, to moram in hočem zvesto izpolnjevati.“

Tako gotovo, kakor mi Bog pomaga!“

.....
(Podpis prisežnika.)

....., dne 190 .

Spredaj stoječa prisega se je prisegla danes v naši navzočnosti.

.....
(Podpis priče.)

.....
(Podpis prisegojemnika.)

Posnetek

iz

zakona z dne 22. junija 1878. l. (drž. zak. št. 59) glede uredbe osebnih in službenih razmer civilnih državnih uslužbencev, pripadajočih oboroženi moči.

§ 5.

Dokler traja aktivna vojaška služba:

- a) zaradi svoje vojaške izomike v času, zakonito določenem za izomiko novincev;
- b) o priliki občasnih vaj v orožju;
- c) v primeru mobilizacije, in
- d) v primeru sklica črne vojske,

se hrani vsakemu civilnemu državnemu uslužbencu njegovo civilno službeno mesto in njegov čin civilne službe.

Taka vojaška služba ne ovira niti povišanja v civilni državni službi, niti ne pretrguje peteroletja, ki ga je dovršiti, da se kdo pomakne na višjo plačilno stopnjo.

Ta čas, ko je kdo v aktivni vojaški službi, da dovrši svojo zakonito prezentno službo, se hrani

vsakemu civilnemu državnemu uslužbencu mesto civilne službe iste kategorije in istega činovnega razreda, vendar je s tem — razen časa pod c) omenjene mobilizacije, — pretrgano tisto peteroletje, ki ga je dovršiti, da je moči koga pomakniti na višjo plačilno stopnjo.

Leto vojske v zmislu § 10 zakona z dne 27. decembra 1875. l. (drž. zak. št. 158) se pač vračunja za skupni službeni čas, ne pa v peteroletje, potrebno za doseg višjih prejemkov v aktivni civilni državni službi.

Gledé peteroletja postavljena načela naj se tudi zmislu primerno uporabljajo na dosego drugih, od določene dobe odvisnih priboljškov (na primer decenalne priklade).

Posnetek

iz

„Službenega reda za uradnike in služabnike, podrejene III. odseku trgovinskega ministrstva“.

(Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 28. novembra 1852. l., razglašen z razpisom trgovinskega ministrstva z dne 16. decembra 1852. l., št. 2649 (uk. št. 100 iz l. 1852.).

§ 14.

Uradniki in služabniki so odgovorni za natančno izpolnjevanje zanje izdanih službenih predpisov in navodil.

Dolžni so njim poverjena opravila po zakonih vestno oskrbovati in se pokoriti v uradnih stvareh vsem zaukazom svojih predstojnikov.

Zaukaze, ki morejo imeti za posledico odgovornost podrejenih uradnikov, je kolikor moči izdajati pismeno.

§ 15.

Uradniki in služabniki morajo strogo varovati službene tajnosti, če tudi so zanje zvedeli samo ustno, in ostanejo dolžni to storiti tudi po izstopu iz državne službe.

§ 16.

Uradnikom in služabnikom je prepovedano, dokler v resnici služijo in dobivajo kak prejemek iz državne blagajnice, svoje pritožbe zoper odredbe svojih predstojnikov ali svoje drugačne iz službene zveze izvirajoče razmere objavljati po časnikih.

§ 17.

Od vsakega državnega uradnika in služabnika se zahteva, da se tudi v zasebnem življenju vede svoji službi in svoji časti primerno.

§ 18.

Uradniki in služabniki se morajo najstrožje vzdržati sprejeti kako darilo v uradnih stvareh.

§ 19.

Uradniki in služabniki se ne smejo posvetiti nobenemu postranskemu opravilu in nobenemu podjetju katerekoli vrste ali se ga udeležiti,

1. ki bi moglo po svoji kakovosti ali zvezi s službo uradnika ali služabnika utemeljiti uvet pristranosti v izvrševanju njihovega opravila ali službe,

2. ki nasprotuje dostojnosti ali zunanji časti uradnikov in služabnikov ali dostojanstvu uradnikov, ali

3. ki zahteva čas uradnika in služabnika na stroške natančnega izpolnjevanja njegovega poklica.

O dopustnosti postranskega opravila za kakega uradnika ali služabnika odloča neposredni uradni predstojnik, pušča je rekurz na višje oblastvo.

§ 23.

Vsak uradnik ali služabnik je po svojih močeh brez pravice do posebne nagrade zavezan, oskrbovati poleg svojih navadnih dolžnosti posebna opravila, ki mu jih od časa do časa naroči njegov predstojnik iz službenih ozirov in nastalih posebnih povodov, in v tem oziru mu ostane samo pritožba na višje oblastvo, ki pa nima odložitve moči.

§ 24.

Vsak uradnik je dolžen se proti povračilu zakonitih potnih stroškov in dneveščin ali izmerjenih poprečnih zneskov ne samo začasno dati uporabljati na kakem drugem kraju, nego kjer je nastavljen, temveč se lahko, ako zahtevajo službeni oziri, stalno premesti v kak drug službeni kraj proti povračilu zakonitih selilnih stroškov.

§ 25.

Izvemši primer bolezni, ki jo je nemudoma naznaniti predstojniku in po okolnosti pravilno dokazati, nima uradnik ali služabnik pravice, se svojemu uradu ali službi odtegniti brez posebnega dovolila (dopusta).

Kdo sme dati to dovolilo z ozirom na njega dobo in kaj je treba dokazati v ta namen, določajo posebni službeni predpisi.

§ 26.

Če se zaprosi in dovoli dopust (izvemši primer pravilno dokazane bolezni ali važnih službenih ozirov) na daljši čas nego četrt leta, ne dobiva uradnik ali služabnik po tej četrtini leta nikake plače ali mezde dotlej, da zopet vstopi v službo. Izjema tega pravila potrebujejo Najvišjega odobrila.

§ 27.

Uradnik, ki ima račune ali ki je nameščen pri kaki blagajnici, ne sme praviloma nastopiti, niti dovoljenega dopusta, ako ni poprej s skontrovanjem blagajnice in likvidaturo dokazal pravilnost in redno izročitev oskrbovane blagajnice ali stvari.

Oprostitev od te dolžnosti potrebuje odobrila ministrstva (izvemši nujne primere, v katerih se je moči zadovoljiti s primernim zavarovanjem).

§ 28.

V vsakem obvestilnem dekretu o dovoljenem dopustu je navesti čas, od katerega naj se začne dovoljeni rok dopusta.

Vsako odstranitev od urada ali službe brez dokazane bolezni ali dobljenega dopusta, ter vsak neopravičen prestop dopusta je kaznovati kakor službeni pregrešek.

Ako bi kak uradnik ali služabnik brez dokazane bolezni in brez dopusta izostal iz urada osem dni ali bi se v 14 dneh po preteku dopusta ne povrnil na svojo službo, se plača odbije za vsak dan, za katerega se je prestopil dopust.

§ 90.

Uradniki in služabniki so odgovorni za škodo, provzročeno po krivdi v njihovem uradu ali v službi (zlasti če so se prestopila ali v nemar pustila službena navodila) in so dolžni jo povrniti.

Ako je škoda nastala po krivdi več oseb, je vsak odgovoren za delež, storjen po njegovi krivdi. Ako se deleži posameznikov na poškodbi ne dajo ovedeti, ali ako se je škoda naredila nalašč, so vsi odgovorni za enega in eden za vse.

§ 91.

Uradniki in služabniki se zaradi svojih uradnih opravil praviloma ne morejo tožiti na civilnih sodiščih, in vsako tako zoper nje naperjeno tožbo mora torej civilni sodnik takoj zavrniti.

Izjema velja samo v primeru, če pristojno upravno ali kazensko oblastvo kaki stranki izrečno dovoli pravdno pot zoper kakega uradnika ali služabnika vsled kakega njegovega uradnega dejanja.

§ 92.

Terjatve državne uprave (državnega zaklada) do uradnikov in služabnikov, ki se izvajajo zgolj iz službenega razmerja, je dognati po upravnem potu. Isto velja o enakih terjatvah do države.

§ 93.

Ta predpis se torej ne nanaša samo na tiste terjatve, ki izvirajo iz pristojbin uradnikov ali služabnikov ali njihovih rodbinskih udov (n. pr. plača, mezda, pokojninski užitek, predplačila, potni stroški itd.), temveč sploh na vse iz službene zveze izvajane terjatve države do uradnikov in služabnikov in na take terjatve uradnikov in služabnikov do države.

§ 94.

Sodna oblastva so torej dolžna, na podstavi takih upravnih razsodbe dovoliti ugotovitev ali izvršilo.

§ 95.

Tudi brez posredovanja sodišč lahko zadevno upravno oblastvo zaukaže odbitke od plač, mezd ali drugačnih užitkov uradnikov in služabnikov, da se izterjajo ali ugotovijo državne terjatve, izvirajoče iz

službenega razmerja, in blagajnice jih lahko izvrše neposrednje ali po njim predpostavljanih oblastvih.

§ 96.

Taki odbitki se nikakor ne morejo zmotiti z ru-beži ali odstopi, ki so jih tudi prej dosegli zasebniki, torej se morejo pravice zasebnikov po tozadevnih posebnih predpisih dokazati samo na tisti del plače ali mezde ali pokojnine, čigar plačilo ni ustavljeno.

§ 97.

Od preživnin se ne more nič odbiti tudi ne v prid državnemu zakladu.

§ 98.

Zapuščina kakega uradnika ali služabnika, ki je imel račun z državnim zakladom, se izven izvršil-ne poti ne sme prisoditi brez privolila dotičnega upravnega oblastva.